

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség: VIII., Rókk Szilárd-utca 9.
Kiadóhivatal: VIII., Kerepesi-ut 25.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF**
Kiadja: **BRAUN SÁNDOR**
A SZERKESZTŐSÉG

Egész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

Szocialisták.

Budapest, augusztus 21.

A nemzetközi szociáldemokrácia ezidei amszterdami kongresszusa tegnap ért véget, a drezdai indítvány elfogadásával, amely a revizionista törekvések elítélésével egyértelmű. A szociáldemokrácia táborában tehát teljes a szakadás, vagy ha úgy tetszik, olyan teljes immár az egység, hogy szocialista alatt ezentul csak olyan politikai irányzat hívét lehet érteni, aki az orthodox elméletek alapján áll, aki a mai állami renddel szemben a forradalom föltétlen híve s akinek semmiféle vonatkozása nincsen a polgári társadalommal. A szociáldemokrácia táborában tehát vége a megbékülők és az áthidalók frakciójának. Bernstein trónjavesztett lett és Jaurés, az ékeszóó Jaurés, akinek háta mögött a francia munkásság óriási tömege áll, most már igazán „hazátlan bitang”. Még a szociáldemokrácia kapui is zárva vannak előtte ezentul. A forradalom kilökte magából ezeket a forradalmárokat, akik nem úgy fogták föl Marx és Engels tanításait, hogy azok örökkévalók és fejlődésre képtelenek, hanem hogy azokat az eleven étellel összhangzásba kell hozni. Mától fogva a revizionista tábor a vereséget szenvedettek szomorú sorsában lesz kénytelen megnyugodni. A diadalmosok Bebel, Kautsky és Guesde, az igazi forradalmárok lettek, akiknek

az a jelszavuk, hogy: Itt a szocialisták — ott a burzsoázia! Közeledés nincs, ha csak azért nem, hogy elpusztítsák egymást, megbékülés nem lehetséges, ha csak nem a romba döntött polgári társadalom romjain, átmenet nincs, ha csak nem a végső fölfordulásra. Így készült el a szocialista egység, a teljes szolidaritás az elvtársak között, akikhez most már nyugodtan intézhetette Bebel a Marx travesztált fölszólítását: Világ proletárjai, ne marakodjatok egymással!

Ime a békesség! Az elmélet harcossai, a klasszikus szocializmus emberei, utódai a prófétáknak, akik nagy hajat hordtak és bizonyos prófétikus allúrral beszéltek, megteremtették a békességet a saját elvtársaik között. De a Jaurésék és Bernsteinek mögött nagy tömegek állanak s ezeket a tömegeket, a forradalom igazi tényezőit, nem lehet kongresszusokkal eltörölni a föld színéről. Hiába hozzák hát a határozatokat s hiába dönti föl a kongresszus heves vitái közben a régi iskola vad híve, a francia Guesde a jegyző kopirtintáját. A harag és az elméleti fölháborodás nem ér semmit, a kiömlött tintát föl kell törölni, de még így is nyoma marad. Aminthogy nyoma marad a revizionista eszméknek, akármit beszél Bebel és akármit ír a zseniális Kautsky.

Az amszterdami szocialistakongresszus — úgy véljük — nem hozott megoldást a két tábor számára.

Sőt a szakadást még nagyobbá tette s az ellentéteket még jobban kiélesítette. Nyilvánvaló, hogy a forradalom taktikája ezáltal egyszerűbbé vált, a tömegek könnyebben lesznek kezelhetők s talán hamarabb elérnek arra a pontra, amelyen most még csak a vezetők állanak. De akkor aztán a tömegek szakadása fog beállni, mert az élet állja majd útját annak, hogy a teljes fölforgatásra alapított szociáldemokrácia, tanaival megvalósíthatók legyenek. Amde ez a messze jövő kérdése. A jelen kérdése az, hogy evvel a számban megfogyott, de taktikájában megerősödött forradalommal szemben miképpen fog védekezni a polgári társadalom.

Ez a kérdés főleg minket érdekel, akik eddigelé a legnevetesegebb módon védekeztünk a munkásforradalom ellen. Vagy hangulataink szerint indultunk ellentük, vagy foglaltunk állást mellettük. Az egész hatalmas elméletet oly kevesen tudták nálunk megismerni s a dolog könnyebb végét fogtuk meg. Egyszerűen leszidtuk a németet, aki ezt a bolondgombát főzte, vagy összezdítuk Jakabot, aki ezt a bolondgombát beadja a népnek. E mellett figyelmen kívül hagytuk, hogy a nép mind nagyobb rétege veszi be ezt a bolondgombát és a magyar földön mind nagyobb mérveket ölt a szociáldemokrácia. Eleinte avval próbáltuk

T Á R C A.

Levél a Monte Genevriről.

— A Budapesti Napló tárcája. —

Írta: *Olivieri Sangiacomo.*

Monte Genevris, december 25.

Kedves Anyám!

Reggeli tíz óra van. Itt, ebben a menedékkunyhóban koromsütét van. A kályha izzó fényénél írok és annak a fagygyugyertyának a kétségvis világánál, amelyet Verucchio káplár dugott zsebre nagyokosan. A katonák a vacsorát készítik Lampertico őrmester utmutatásai szerint és Sassara, a legényem erős levest főz nekem abból a huskonzervből, amelyet itt találunk dobozokban.

Ezuttal 2531 méter magasságban töltöm a szent éjszakát a tenger színe felett, rád gondolok és „tollat ragadok”, hogy legalább gondolatban veled legyek. De hát kedves anyám, még nem is tudod, hogyan esett az, hogy karácsony éjszakáját, tizennégyfokos hidegben a havas Monte Genevris egy menedékkunyhójában vagyok, két katonával, akik fájó, meredt tagokkal fekszenek mellettem.

Hát ime: tegnapelőtt az a divízióparancs jött, hogy küldjenek egy tisztet egy szakasz katonával a Genevrise, hogy feltárazzák a menedékházban lévő holmit. Természetesen engem ért a sors és természetesen havazott.

Az őrnagy megkérdezte tőlem:

— Van hozzá bátorsága?
— Ami engem illet, természetes, hogy van...
Hanem a legények!...

— Jól van... próbálja meg!
Reggel nyolc órakor utnak indultunk. Tizenöt emberem jókedvű volt; gyapot kámszójukat és keztüjüköt fölvettk. Kettőjüknél lapát volt, kettőjüknél meg esákány. A tarisznyájuk duzzadt a vastag komiszkenyértől; köpenyük zsebéből kurtaszáru pipák kandikáltak ki. Sassara nagy-szerűen festett gyapot kámszójába, nyest pofájával és hegmászóbotjával, amelyet büszkén lóbált.

— Kész? — kérdezte Lampertico.
— Igenis, hadnagy ur.
— Akkor előre! Indulj!

Nagy pelyhekben hullt a hó. A vidéket csakhamar nagy hólepel burította el. San Marcoig már bokán felül ért a hó, s minden pillanatban el-csuszantunk.

Minden egyes elcsuszásra hangos kacagás és mindenféle évődés következett. Aki elesett, bosszusan feltápázkodott, káromkodott egyet dünyögve, mosolygott, lerázta a havat a köpenyéről és keztüjéről és újra rágyujtott a pipájára.

Átmentünk San Marcoon, a nélkül, hogy csak egyetlen lélekkel is találkoztunk volna. A piaci kut fantasztikus alakzatot mutatott az ő jég-csapjaival.

Az utolsó házból egy öreg asszony jött ki és kellemes meglepetéssel, hogy láthat bennünket, kérdezte:

— Hová mentek?

— A Genevrise! — felelte Recca Saltara.
— Szent szűz!

Összecsapta a kezét, ég felé fordította a szemét és aggodalmasan csóválta a fejét.

Az országútra kerültünk. Mind magasabbra hágtunk, annál erősebben éreztük a heres szél-rohamot; de azért fürgén és jókedvűen masiroztunk. A legények vig dalokat énekeltek, pöfékeltek pipájukból és kényeret majszoltak. A két leg-öregebb legény, akik nemsokára hazamennek, már szándékosan hangosan beszéltek a legközelebbi karácsonyról, amelyet már otthon töltenek majd, amivel sikerült is fölkelteniök bajtársaiknak irigységét.

— Tudok valakit, aki jövő esztendőre már nem él az ezred kosztján! — mondta Pigliachoco, azzal a megfontoltsággal, amely mindig nagy hatással van a rekrutákra.

Én is arra a napra gondoltam, amikor el-hagytalak benneteket, hogy katonává legyek. Emlékszel-e még rá? Tizenkét év alatt ugyan-csak ritkán jutottam hozzá, hogy a legszebb családias ünnepek köztetek üljem meg. Egész sereg emlék elevenedett meg bennem.

Masiroztunk tovább, gépiesen, a nélkül, hogy törődünk volna a növekvő hidegséggel és a hegmászás fáradaimaival.

Hirtelen ott láttam magam előtt a sauzé d'ouli kunyhók sütét romfalait. Ez az utolsó falu a menedékkunyhó előtt. Már három óra-hosszat küzdöttünk ebben a hóviharban, kezem lábam egészen megdermedt, a gyomrom irtalom-ért kiáltott már. Megálljt vezényeltem.

megnyugtanni magunkat, hogy a magyar nép józansága nem veszi be ezt a német bolondságot. A magyar nép egy ponton okosabb a vezető férfiaknál. Legalább annyit megtesz, hogy meghallgatja a forradalom tanításait. A politikusok nem is tartják érdemesnek, hogy meghallgassák, nem is szólva arról, hogy a kérdést nem tanulmányozzák. Így történik aztán, hogy olyanok, akiket az aktív politikában komolyan vesznek, olyan halatlan badarságokat mondanak a szocialista érzelmű parasztságnak, hogy a paraszt menten kitalálja, hogy az az ur soha életében komolyan nem foglalkozott társadalom-politikával. A magyar nép tehát minden józansága mellett bevette a bolondgombát és él vele. Ez a vigasz nem sokat használt. És nem használt a káromkodás sem, a durvaság sem, sőt nem használt az erőszak sem. Az egyetlen, ami segít, az ellenség várainak tanulmányozása, a kérdés komoly tanulmányozása, elismerése annak a millió igazságnak, amelyet a szociáldemokrácia tanít, s megjavítása annak a számtalan hibának, bűnnek, amelyért a forradalom támadja a polgári társadalmat.

Komoly és becsületos törekvés ezen a téren is megtermi gyümölcsseit. A féltve-féltett társadalmi rendet akkor senki sem fogja fölforgatni tudni. Sem Guesde, sem Bebel. Ha az amszterdami kongresszus nem ismeri el többé forradalmárnak a revízió híveit, legyen a polgári társadalom — revizionista. Taktikával szemben taktikát!

BELFÖLD

Az új ágyuk. Bécsből jelentik, hogy az új ágyuminták között még ebben a hónapban végleg dönteni fognak. Lobkowitz herceg

Sauze d'Oulzban lakik egy dohányárus, aki egyuttal kocsmáros és postamester is. Bemennünk a hátsó szobába, ahol egy bubos kemence kellemes meleget árasztott. Két liter pálinkát rendeltem a katonáimnak; magamnak pedig egy üveg forralt bort, amelyhez két szelet kenyér közé rakott beefsteakot ettem.

Katonáim a kályha körül a helyért marakodtak.

— Itt nagyon jó! — hangzott az általános vélekedés.

A dohányárus és felesége ámulva kérdezte:

— Hát ugyan hova mentek?

— A Monte Genevrisre.

— Ebben az időben?

— Ebben az időben.

— Nem juttok fel. Heves vihar jár.

— Muszáj felérnünk. Parancsot kaptunk rá! — feleltem, hogy elvágjam a nem nagyon biztató beszélgetést.

Nyíltan bevallom, hogy minél jobban esett a meleg, az ital és az étel, annál jobban ment el a bátorságom attól, hogy a hóviharban a menedékkunyhó felé törtessek.

Sikerül-e majd tizenöt emberemet egészségesen, elevenen felvinni?

Az őrnagy: „Van-e bátorsága hozzá?” kérdése mint keserű gúny csengett a fülemben és kintásra ösztönözött. Gyorsan felálltam, fizettem, szivarra gyújtottam, fölvettem a kármuszámat és keztyűmet és jelt adtam az indulásra.

Amikor kiértünk a faluból, minden utnyom eltűnt. Köröskörül a végtelen hómező, hogy a fe-

hadtestparancsnok felügyelete alatt a mult hetekben Veszprém mellett kísérleteztek az új ágyukkal. A kísérletek nagyon jól sikerültek. Az ágyukat néhány nap előtt a steinfeldi gyakorlótérre szállították, hogy ott újból kísérletezzenek velük. Mihelyt megtörténik a végleges döntés, azonnal hozzálátanak az új ágyuk elkészítéséhez. Az ágyuk gyártásánál elsősorban a pileni Skoda-művek, a vitkoviai vasművek, valamint a resiczai és diósgyőri magyar vasgyárak ajánlatát veszik tekintetbe. Szombaton folytatták a steinfeldi gyakorlótérén a Veszprém-ben megkezdett próbákat az új ágyukkal. Éleslőtésekkel lőttek és ekközben csaknem katasztrófa történt. Egy kilőtt ágyugolyó ugyanis belesett egy ágyuszerkocsiba, amely srappnel és gránátokkal volt megrakva. A gránátok fölrobbantak és a levegőbe röptették a kocsit. A gránátzilánkok és a koci vasdarabjai messzire repültek, emberáldozata azonban szerencsére nincs a balesetnek. A robbanás következtében a körülbelül kétszázötven négyyszögletes területű réten a száraz fű és sok fa elégett.

KÜLFÖLD

Az orosz-japán háború.

Budapest, augusztus 21.

A haretéről érkezett utolsó táviratok megint Liaojang vidékére terelik a figyelmet, ahol a hadviselőik farkasszemmel néznek egymással. A legfigyelemreméltóbb az a jelentés, hogy a japánok a mult pénteken megszállták Aucsancsunt és az oroszok visszavonultak Mukden felé. Aucsancsun Hajcsöng és Liaojang közt az utóbbított 30 kilométernyire fekszik és nyilván kérdéses páros nélkül engedték át a japánoknak az oroszok, minthogy még most is gyengének érzik magukat a nagy és talán döntő csatára. Egyelőre — úgy látszik — a japánok sem gondolnak az offenzívára, de csatára fogják kényszeríteni az oroszokat, mihelyt Port-Arthur elesik, és nyolcvanezerfőnyi ostromló sereggel megerősödve több reménnyel tekinthetnek az első igazán nagy ütközetnek eredménye elé.

jünk belefájdult. Csak egy-egy sötét fenyő-erdő szakította meg olykor-olykor a fehér sivatagot.

Az erdő felé mentünk, Sassari és Pigliapoco lányomaiba lépegetve; különben térdig süppedtünk volna bele a hóba, amely fáradságossá tette az előrejutást. A hátunkon forró verejtékesöppék gördültek le, amelyek a hideg szélről a testünkhöz fagytak. A hó az arcunkhoz csapódott s szűrés fájdalmat okozott, mindenhová behatolt, fehérré festette hajunkat, szakálunkat, szemöldökünket. Elöl a szakaszvezető, mi többiek a nyomában, egymásután, mindegyikünk az előttünk lévő lányomába lépve. Amint így a hósvatagban siklottunk, valami kísérletesapathoz hasonlítottunk.

Isten segítségével elértük a fenyőerdőt, ahol Sassari és Pigliachoco hamarosan pompás tüzet gyújtottak száraz galyakból. Megmelegedtünk s egy kertyó pálinkát is ittunk. Aztán tovább mentünk.

Nem emlékszem egészen pontosan, hogy meddig masiroztunk; csak azt tudom, hogy éppen déli tizenkét óra volt, amikor az erdőt odahagytuk. Azt is tudom, hogy kevéssel a csucsra érkezésünk előtt Di Giorgio és Lapertuso elhaló hangon mondotta:

— Hadnagy ur, nem birom tovább.

Mielőtt a legveszedelmesebb lejtőt megostromoltuk volna, összeköttem a köteleket; aztán mindannyian egymáshoz kötöttük magunkat, én legelől, Lampertico őrmester a végén. Ettől a pillanattól kezdve már csak arra a mohó vágyra emlékszem, futni, futni, egyre csak futni,

Az augusztus 10-ikén szétvert orosz flottának három hajója volt eddig, amelyről eddig nem tudunk bizonyosat: a *Novik*, a *Diana* és a *Pallada*. Most egy pétervári távirat azt jelenti, hogy a *Novik* az orosz *Sachalin* szigetre menekült, a *Diana* egy kochinkhina kikötőben, *Saigon*ban keresett menedéket. Ilyenformán érdeklődéssel nézhetünk a saigoni francia hatóság eljárása elé, annyival is inkább, mert a csintauti német hatóság nagyon hamar leszerelte az odamenekült orosz hajókat. Sejtteni lehet, hogy *Togo* már értesült a *Diana* hollétéről és alkalmasint módját leli majd, hogy az a hajó is befejezhesse nem éppen dicsőséges szereplését. Franciaország pedig, Oroszország szövetségese először kerül abba a helyzetbe, hogy semlegességének pozitív bizonyítékát szolgáltatassa.

Port-Arthur ostroma.

Csifu, augusztus 21.

(Reuter.) Itt az a hír terjedt el, hogy a japánokat Port-Arthurnál visszaverték. Ez a hír azonban megerősítést még nem nyert.

Pétervár, augusztus 21.

(Orosz távirati ügynökség.) Mukdenből jelentik, hogy egy port-arthuri menekült elbeszélése szerint, aki 13-án hagyta el a várost, a japánok az erősséget a szárazföldi oldalról szüntelenül bombázzák. Számos épület megsérült. A sebesültek száma körülbelül 2000. A kórházak nem elegendők a nagyszámu sebesült befogadására. Számos lakóházat kórházzá alakítottak át. Orvosszerekben és kötözerekben nincs hiány. Ragályos betegségek nincsenek a városban. Az őrség hangulata általában jó.

London, augusztus 21.

Az ismételt jelzett általános támadás Port-Arthur ellen e hó 19-ikén komolyan megkezdődött. A *tiencsini* japán főkonzul, Giuen, aki tegnap a *Recsüi* gőzösön Csifuba érkezett, hozta ezt a hírt. Ezt a gőzöst tegnap éjjel hat mértföldnyire a Liaotesan hegységtől egy japán torpedózó és öt torpedónaszád megállította és a torpedózó parancsnoka a gőzöstre ment, hogy annak iratait átvizsgálja. Ekközben huzamosabb ideig beszélgetett a főkonzullal. Ezalatt Port-Arthur felől oly erős ágyuzás hallatszott,

hogy megmeneküljünk a végleges megfagyástól, amely már a pórúson át a vérünket is fenyegette ereinkben. Nem igen mondhatnám, hány-szor estem el és kapaszkodtam fel újra, csak annyit tudok, hogy minden pillanatban tompa esést hallottam, jobb karomon a kötél megrántását, ami fájdalmat okozott, a fülemben pedig rettenetes zugást hallottam. Természetfölötti erőtlő izvetve, igyekeztem előre. El kellett érnem a menedék-kunyhót. Most már nemcsak kötele-ségünk volt ez, hanem egyszersmind menekülé-sünk is. El kellett érniük, ha csak nem akartunk kimerülten összeesve meghalni. Valami fekete-ség meredezett előttem: a háromszögű jelnek az oszlopa volt. Még volt annyi erőm, hogy így szóljak:

— Előre! Közel vagyunk már a menedék-kunyhóhoz! . . .

És hogy elérjük a meredek csucot, négy-kézláb kellett kuszunk, különben a *Chisona* alattunk tátongó rettenetes örvényébe kellett volna zuhannunk. Az ég sötét volt, a szél leirhatatlan dühvel fújt; nem láttunk, nem éreztünk többé semmit sem.

— A kunyhó! — kiáltotta Sassari, aki elsőnek pillantotta meg a fekete tetőt.

Rohamosan kapaszkodunk a lejtőn; éreztem, hogy a kötél megoldódik, s aztán gyors futkosást hallottam, mint gigászi árnyak estek neki lapátjaikkal a hónak a katonák. Mindannyian utolsó erejüket szedték össze, hogy minél előbb célt érjenek és megmelegedhessenek.

hogy az ember csak nehezen érthette meg a másik szavát. A japán tengerésztszít elmondta, hogy a japán csapatok már a múlt héten készen voltak a döntő támadásra Port-Arthur ellen. És csak ezután szólították föl Stösselt a kapitulációra. Minthogy Stössel visszautasította az ajánlatot, most már az emberáldozat nagyságára való tekintet nélkül erőszakkal fognak behatolni a várba. *Giuen* a beszélgetés további folyamán azt a nyilatkozatot tette, hogy a japánok mai támadása a végső erőfeszítés volt, amelyet a japánok a legutóbbi harcokkal előkészítettek. Biztosra veszem, szölt *Giuen*, hogy Port-Arthur rövid időn belül hatalmunkba kerül.

Pétervár, augusztus 21.

(Hivatalos.) Stössel tábornok e hó 16-ikáról a következő táviratot intézte a várhoz:

A japánok két napon át ostromolták a Lujza-öböl melletti *Uglovaja* magaslatokat. Mi azonban az összes támadásokat visszaverjük és az *Uglovaja*, *Viszokaja* és *Divizionaja* magaslatok kezünkbe kerültek. Az ellenség vesztesége jelentékeny. Különösen kitüntek *Kondratenko* tábornok, *Irrmann* ezredes, *Jolsin* alezredes, *Andrejev* tüzérkapitány és a vadászkülönítmény parancsnoka. Ma reggel előőrseinknél megjelent a japán hadikövet *Nodzu* tábornok és *Togo* tengernagy által aláírt irással, amely azt a felhívást tartalmazta, hogy adjuk át az erődöt. Az ajánlatot természetesen visszautasítottuk. Örömmel jelenthetem, hogy a csapatok, amelyek kitünő állapotban vannak, hősiessé harcoltak.

A japánok feltételei.

London, augusztus 21.

A levelet, amelyben a japánok Stössel tábornoknak felajánlották, hogy a harcolók elhagyhatják a várat, japán hivatalos jelentés szerint kedden délelőtt féltizenegy órákor adta át *Yamoka* őrnagy az orosz előőrsek ötszáz méternyire az orosz belső erődítési vonalót. Ez a meghatározás azért érdekes, mert mutatja, hogy a japánok mily közel jutottak már akkor a várhoz. A levél a következő feltételeket tartalmazta:

1. Nem harcolóknak tekintjük a nőket, a 16 éven alóli gyermekeket, a papokat, diplomátákat és a semleges államok katonai megbízottait.

2. Az oroszok válaszát szerdán délelőtt

De a hó elborította volt az alpesi kunyhót, el kellett előbb lapátolni a havat, ki kellett ásní az ajtót. Lázás aggodalom töltött el a félórai munka közben. Végre szabad volt az ajtó. De az elzáródott zár makacsul ellentállott. Val türelmetlenség fogott el mindannyiunkat.

Végre engedett az ajtó egyesült erőfeszítéseinknek.

A kunyhó tele volt hóval; jobban félóra kellett, amíg tüzet gyújthattunk. Mikor már mindnyájan a kályha körül voltunk, számlálhattam meg embereimet.

— Tizenhárom! Kettő hiányzanak! . . . Di Giorgio és Lapertusa.

Anyám, amit én akkor éreztem, azt nem igen képzelheted el. Mintha éles penge járta volna át a szívemet s éreztem, hogyan mered égne minden hajamszála. Magam is elerőtlenedve, csaknem megmeredve, nem tudtam, mire szánjam el magamat; de a bátorságom is hiányzott ahhoz, hogy megparancsoljam embereimnek, menjenek és keressék fel az eltűnteket: azok a hamuszínű, husz éves tönkrefáradt emberek, akik a kályha körül egy kis helyért marakodtak, kimondhatatlan sajnálkozást keltek bennem.

Elhagyom a részleteket, hogy mikor és hol találtuk meg őket. Leverten, megmeredve vittük őket a kunyhóba. Éltek, de lábuk, karjuk le volt fagyva. Rettenetesen szenvednek s nem tudnak megmozdulni.

Szerencsére ezek az alpesi kunyhók isten legszebb adományai vannak ellátva. Van itt fa, gyapotterítő, pálinka, kétszersült, cukor, szalonna

tíz órákor ugyanazon a helyen kell átadni, amelyen a levelet átvették.

3. Az összes nem harcolóknak, kik a várat el akarják hagyni, szerdán délután két órákor a fehér zászló védelme alatt meg kell jelenniük az említett helyen.

4. Egy japán gyalogsági csapat, ugyan-csak a fehér zászló védelme alatt, eléje jön a távozni óhajtoknak az illető helyre.

5. A távozók vihetnek csomagokat magukkal, amelyet a japánoknak joguk van esetleg átvizsgálni.

6. Könyvet vagy más nyomtatványt, írást vagy tárgyat, melynek bármily katonai vonatkozása lehet, nem szabad magukkal hozniok.

7. A távozni óhajtok Dalnyig katonai fedezetet kapnak.

7. A válasz röviden ígennel vagy nemmel történhetik. A felsorolt feltételek módosítását figyelembe nem vesszük.

Miklós cár Stössel tábornokhoz.

Pétervár, augusztus 21.

(Hivatalos.) Miklós cár tegnap a következő táviratot intézte Stössel tábornokhoz, Port-Arthur parancsnokához:

A magam és egész Oroszország nevében megbízom önt, hogy elismeréssel fejjeze Port-Arthur helyőrségének, a csapatoknak és a polgári lakosságnak a július 26-án, 27-én és 28-án vívott ütközetben elért eredményekért. Meg vagyok győződve, hogy az ön állandó harcok, bátorsága, hadi-dicsőségünk nem engedi elbukni. Forró köszönetemet küldöm mindenkinek. A Mindenható áldja meg az ön nehéz, hősi feladatát és őrizze meg Port-Arthurt az ellenség támadásaitól. Miklós.

Beszélgetés Kamimurával.

London, augusztus 21.

Egy hírlapíró fölkereste ma a sasehoi kikötőben *Kamimura* tengernagyot, aki háttartalan dicsérrel emlékezett meg a *Rurik* legénységének hősiességéről. A hajó már süllyedőben volt és a tüzérlégénység még mindig folytatta tevékenységét. A japánok mindent megmentettek, ami élő az orosz hajón volt, még a legénység kalitkában levő madarait is. Több orosz matrózt, ki nek karja vagy lába el volt löve, deszkákra fektetve szállítottak el a japánok a süllyedő hajóról. *Kamimura* elbeszélte, hogy a csata idején állandóan úgy manővrozott, hogy a nap katonái hátát érte és nem akadályozta tüzeireit a célzásban. A japánoknak ebben nagy előnyük volt az oroszok fölött.

és mindenféle konzerv, szóval mindenféle hohni az evéshez és alváshoz.

Sassara tizenkét gyapottakaróból pompás ágyat csinált nekem. Miután a kályhát még egyszer alaposan megtöltöttük, lefeküdtünk és hosszú, mély álomba estünk.

Most foglyai vagyunk a hónap és karácsony éjszakáját 2531 méter magasságban töltjük a leghevesebb vihar közepette. Kissé szomorubb karácsony, mint a tiétek, kedves anyám, különösen szomorú pedig a két szegény fiura, aki a legbuzgóbb dörzslésre sem tudja enegmozdítani a lábát; szomorú rám nézve, aki szenvedni látom őket s akire a felelősség hárul; szomorú az őrnagyra és az ezred tisztjeire nézve, akik két nap óta semmiféle hírt nem kapnak rólunk. De hát uristen, ki az oka mind ennek? Hogyan is adhatnak parancsot december 23-ikán az Alpepek közé való kivonulásra!

Boesásd meg ezt a kifakadást!

Hiszen veletek akartam gondolatban legalább a karácsonyt ünnepelni. Miközben leveimet és komiszkenyeremet eszem, megint a te híres kappanlevesedre gondolok és a régi jó chiantira áhítozom, amelyet a borkereskedő minden évben karácsonyra ajándékozott nekünk. Végre is annak is megvan a poézise, hogy itt a magasban, szegény, tudatlan parasztok között kedves emberekre gondol az ember. Az élet ugye, mégis csak csupa ellentét? . . .

A manduriai harctér.

London, augusztus 21.

A Reuter-ügynökség jelenti Tokióból mai kelettel: A japánok tegnap bevették Ancancsunt. Az oroszok Mukden irányában visszavonultak.

Mukden, augusztus 21.

(Orosz távirati ügynökség.) Csapataink e hó 17-én ismét megszállották a *Dapindusan-szoros* és a japánokat *Csancsauig* visszazorították. Ugy látszik, hogy a japánok jobbszárnyukon a *Taice-folyóig* előretolt csapataikat legnagyobb részben visszavonták. A front többi részének viszonyairól nem érkeztek jelentések. Huzamosabb idő óta állandóan esik, ami mindkét részről gátlólag hat a hadműveletek menetére.

Hol van a Novik és a Diana?

Pétervár, augusztus 21.

(Hivatalos.) A *Novik* cirkálóhajó a *Sachalin-szigeten* levő *Korzakovszk* kikötőbe. A *Diana* cirkálóhajó pedig *Saigonba* a hátsó-indiai francia kikötőbe érkezett.

Vladivosztk ellen.

Pétervár, augusztus 21.

Japánban új sereget szerveznek, melynek az lesz a rendeltetése, hogy *Vladivosztkot* megtámadja.

Tj mozgósítás.

Pétervár, augusztus 21.

Ma cári parancs jelent meg, mely szerint 16 felsorolt kormányzószág 47 kerületéből az összes tartalékosok, továbbá két felsorolt kormányzószág két-két kerületéből a tartalékosok némely osztályai azonnal vonuljanak be a szolgálatra. Ugyanez a parancs a birodalom összes tartalékos tisztjeit berendeli szolgálatra.

Egy orosz diplomata nyilatkozatai.

London, augusztus 21.

Gróf *Cassini* orosz nagykövet kijelentette egy újságról előt, hogy *Japán* meghiusította *Hay* államtitkárnak *China* semlegességének megőrzésére irányuló törekvését. Ez a tény valamennyi nemzetet érinti és *Khinát* belesodorja a háboruba. Gróf *Cassini* azt hiszi, hogy Japánnak éppen ez a szándéka.

Cassini bizonyára ismeri Japánnak azt a jegyzékét, melyet a háboru elején *Cseng* herceghez intézett. Ebben *Japán* hangsúlyozza, hogy *Japán* nem is kívánhatja *China* közreműködését és *Khinát* komolyan figyelmezteti a legszigorubb semlegességre megőrzésére.

Washington, augusztus 21.

Gróf *Cassini* nyilatkozatai itteni politikai körökben nagy figyelmet keltenek, még pedig szokatlanságánál és tapintatlanságánál fogva, hogy egy nagykövet kényes nemzetközi kérdéseket még a tárgyalások befejezése előtt ily nyíltan fejteget. Eljárásában felismerik a nagy állasu orosz tisztviselői kar szellemi állapotát. *Cassini*-ről minden jegyzéke elárulja, hogy fél és nem tud uralkodni magán. Mostani intervjúja is azt mutatja, hogy retteg a jövőtől. Amerikai hivatalos körökben *Cassini* nyilatkozatait egyszerűen arra magyarázzák, hogy Oroszországnak mostanság nincs hőb vágya, mint hogy egy vagy más módon *Japán* kárára egy harmadik hatalmat is belesodorjon a háboruba. Ez azonban nem fog neki sikerülni.

Vilmos császár a háboruról.

Berlin, augusztus 21.

A *Berliner Zeitung* jelenti *Kasselből*: Vilmos császár az itteni helyőrség felett csütörtökön megtartott díszszemle alkalmával beszédet intézett a tisztetekhez, melyben a kelet-ázsiai háborút katonai szempontból méltatta. A császár behatóan foglalkozott azokkal a tapasztalatokkal, melyeket az egyes fegyvernemeknél e háboru-

HIREK

Budapest, augusztus 21.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Augusztus

15-én új előzetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előzetése ezen a napon lejár, méltóztatásukkal a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Báró Bolfras Arthur.** A király Bolfras Arthur főhadsegédét és a katonai iroda főnökét osztárk báráni rangra emelte.

— **Ferdinánd Fejedelmé Gömörben.** A bolgárok fejedelmé néhány napja a pusztamezői kastélyban nyaral. A fejedelmé nagyobb kísérettel érkezett, mert ez alkalommal fia, Boris trónörökös és Cyrill herceg is vele utaztak. A fejedelmé egy hónapig marad a pusztamezői kastélyban s ez idő alatt a Királyhegyen fog siketfajdra vadászni. Programjába föl van véve néhány kirándulás a fejedelmé kedves tartózkodási helyére, Murány várába. A vadászkastély, amelyben a fejedelmé lakik, összesen négy szobából áll. Széles tornácát s folyosóit Jókai Mór vadászmondásai díszítik.

— **Szent István ünnepe.** A hagyományos pompával és kegyelettel ülte meg a főváros szombaton a magyarok szent királyának ünnepét. Igen sokan jöttek az ország különböző vidékeiről az idén is; úgy látszik, hogy ez a dátum már úgy meghonosodott a vidéki emberek tudatában, hogy még az ilyen szomorú, szűkös idők sem tartják vissza azokat, akik rendszeren fel szoktak ide zarándokolni a Szent Jobb ünnepére. A hajnalban kelő vidékiek már reggel előzőnölttek az utcákat, s tömött sorokban igyekeztek át a szép, hűs reggelen Budára, a Várba. Ott már ünnepi díszben várta őket a városrész. A házak élénk lobogódszben álltak s a vásári sátrak közül már nagy tömeg hullámzott. A körmenet utronalán díszbe öltözött katonák és rendőrök állottak sorfalat, míg József főherceg palotája előtt a nemzetközi tüzelőkongresszus festői csoportja állt aranyos reggeli világitásban.

Hét órakor kezdődött meg a szertartás a vártombomban a szokásos könyörgésekkel. Ezután négy karinges pap a biborparnán nyugvó aranytartót vállára emelte, amelyben Szent István király jobbkeztét őrzik. Az ünnepi menetet Mátyás Hugó rendőrtanácsos és Benicsky Tamás rendőrfelügyelő vezetés alatt diszruhás rendőresapat nyitotta meg. Utánuk lépdelt a huszonharmadik gyalogezred egy díszszázada, melynek zenekara gyönyörű, régi magyar egyházi dalokat játszott az egész utronalón. Zászlók alatt követték a katonaságot a katolikus legényegyletek, a különböző testületek és iskolák. Balról a Szent Jobb előtt fényes kísérettel dr. Kohl Medárd püspök ment, aki a beteg hercegrímást képviselte. Jobbról az egyetemi tanács tagjai, a székesfőváros díszbe öltözött tisztviselői és az alabárdos koronőrök lépdelték. Utánok ment az ünneplő közönség szinte beláthatatlan nagy tömege. A körmenet a Szent György-téren, Disztéren, Uri-utván és a Szentháromság-téren át vonult a Mátyás-templomba, amelyet zsufolásig megtöltöttek az ünneplők. Megjelentek az ünnepi alkalomra: Berzevicsy Albert és Plossz Sándor miniszterek, Gromon Dezső és Széll Ignác államtitkárok, gróf Zichy János, Forster Gyula, Sélly Sándor, Romly Béla miniszteri tanácsosok, Székely Ferenc koronagyőzész, Halmos János polgármester, Heinrich Gusztáv a tudományegyetem rektora, Breznay Béla, Balogh Jenő és Ballagi Aladár dékánokkal, Hausmann Alajos a műegyetem rektora, Magyar Gábor kegyesrendi tartományi főnök, továbbá számos fővárosi bizottsági tag és az idegen államok budapesti konzuljai. A tábornoki kar és a helyőrség tisztjei báró Steininger altábornagy vezetés alatt voltak jelen. Az elhelyezkedés után az ünnepi szónok, dr. Robitsky Ferenc nagy-marosi esperes-plébános lépett a szószékre s nagy hatással mondta el szép hazafias beszédjét. Ezután az ünnepi nagymise kezdődött, melyet dr. Kohl Medárd végzett teljes asszisztenciával. Mig a templomban a főistentisztelet tartott, künn a huszonharmadik gyalogezred díszszázada háromszor adott díszütést. A mise befejezése után a Szent Jobbot a nagy és ragyogó menet visszavitte a királyi vártombombába, ahol egy hétig zarándokolhatnak hozzá a hívők.

Mint Bécéből táviratozzák ott Szent István napjának ünnepe alkalmából a kapucinusok temp-

lomában istentisztelet volt, amelyen megjelentek: gróf Khuen-Héderváry Károly ő felsége személye körüli miniszter, Benkő altábornagy, Balás vezérőrnagy, Thallóczy Lajos osztályfőnök, továbbá az ő felsége személye körüli minisztérium részéről még: Révy Ferenc miniszteri tanácsos és Wocher Miklós osztálytanácsos, a külügyminisztérium részéről: szentgyörgyi Müller László osztályfőnök, dr. Jézerniczky János osztálytanácsos, báró Ambrózy Lajos követesi titkár, Drasche-Lázár Alfréd miniszteri fogalmazó és György Árpád állami levéltáros, azonkívül a külügyminisztérium, a kabinetiroda s a magyar minisztérium több tisztviselője.

— **Az orosz trónörökös keresztapja.** Az újszülött cárevis keresztelője, mint megirtuk, e hó 24-ikén lesz egész egyszerűen és csöndben. A trónörökös keresztapja II. Vilmos német császár lesz, akit Henrik porosz herceg fog képviselni a szertartáson. A herceg ma este utazik el Wilhelmshöheből Seckendorff ellentengernagy és Bülow hadsegéd társaságában.

— **Veszeli Károly emléke.** Dombóvártól táviratozzák: Ma délután leplezték le ünnepélyesen az étellel meghasonlott jeles fiatal lírikusnak, Veszeli Károlynak emléktábláját, melyet tisztelői a költő lakóházát megjelölték. A leplezéshez nagy közönség jelent meg. Szepessy László hatásos ódában dicsőítette a költőt, mire Sass István ünnepi beszéde során leplezték a szép emléktáblát. Az országos irodalmi szövetség nevében dr. Hajdu Miklós beszélt, poétikus szavakkal méltatva a tragikus sorsu költő munkásságát. A lelkes éljenzéssel fogadott szép emlékbeszéd után a költő özvegye, Veszeli Zsigmond megköszönte a bátyjáról való megemlékezést. A Szózat éneklésével az ünnep véget ért.

— **A telekkönyvesek gyűlése.** A Telekkönyvi Tisztviselők Országos Egyesülete vasárnap délelőtt tartotta 25-ik évi rendes közgyűlését az alkotmány-utcai törvényszék földszinti nagytermében Fektor Ferenc budapesti kir. törvényszéki telekkönyvvezető elnöklete alatt. Elnök megnyitva a jubiláris közgyűlést, hosszabb beszédben védte az elnökséget az ellene felhangzó támadások ellen. Aztán Vándorffy Kálmán titkár előterjesztette az évi jelentést. Ugy ezt, mint a pénztári és számvizsgálói jelentéseket a közgyűlés egyhangulag tudomásul vette.

Az indítványok során Szuchy János központi kir. telekkönyvvezető azt indítványozta, hogy az alapszabályok olyképpen módosíttassanak, hogy az évi közgyűlés ne mindig Szent István napján és mindig itt a fővárosban, hanem a választmány által évről-évre előre kijelölt vidéki városokban tartassék meg, hogy azáltal a vidéki egyesületi tagok is közvetlen meggyőződést szerezhessenek az egyesület tevékenységéről. Az indítványt a közgyűlés elfogadta. Ugyszintén azt az indítványt is, hogy az alapszabályok 18. §-a olyképp módosíttassék, hogy a tagdíjjal egy évta hátralékban levő tag törölhető. Végül a választásokra került a sor. Egyhangú választással elnök lett Fektor Ferenc, alelnök Oertzen Ottó budapesti telekkönyvvezető, titkár és ellenőr Vándorffy Kálmán, pénztárnok Krizmanics Lajos. A felügyelő bizottság tagjai lettek: Tersényi Eerenc, Zelinka Alajos s Schmidt Károly. A választmány tagjai lettek: Ávéd Gerő, Berkes Resző, Czira Dénes, Wrhovszky Emil, Jaschik Ede, Hercege Lajos, Timár Gyula, Lőrinczi Menyhért, Maler Pülöp, Tihanyi Ferenc, Szuchy János, Sági János, Schrank József, Kasztnér Antal, Stankay Adam, Wagner Mihály, Gyulai Henrik, Travnik Pál, Kritsa Izidor, horti Kovács Ferenc, Roll Béla rendes, Gáspár József és Bádonyi Gusztáv póttagok.

— **Kuropatkin veszedelmében.** Párisból érkezett hírek szerint az orosz orvosok azt ajánlották Kuropatkinnak, utazzék el Liaojangból, ahol óriási serege élén minden nap várja a japánok támadó fellépését. Liaojang ugyanis nagyon mocsaras vidéken fekszik és Kuropatkin környezetéből már többen betegedtek meg maláriában, úgy hogy az orvosok a fővezér egészségét is veszélyeztetve látják. Kuropatkin állítólag el is határozta már, hogy Mukdenbe utazik.

— **Lovász Márton beszámolója.** Magyar-kanisztáról táviratozzák: Lovász Márton országgyűlési képviselő tegnapi délelőtt tartotta a templom-téren beszámolóját, melyben elmon-

ban szereztek, és amikor ezeknek a német hadseregben való felhasználásáról szólt, megjegyezte, hogy a Port-Arthur körül és Mandzsurában eddig lefolyt harcok főképpen a taktika és stratégia szempontjából tanulságosak.

Ttkos ismet az orosz cirkálóknak.

Vigo, augusztus 21.

Az Ural nevű orosz cirkáló sifirozott táviratokat kapott. Az Ural tisztjei azt mondták, hogy még más 11 cirkáló ugyanolyan feladatot kapott, mint az Ural. Este az Ural Görögországba hajózott.

Legujabb.

A Novik vége.

Tokio, augusztus 21.

(Reuter.) A Csitose és Cushima japán cirkálók tegnap megtámadták a Korsakovskban tartózkodó Novik orosz cirkálót és kényszerítették a hajót, hogy zátonyra menjen.

Pétórvár, augusztus 21.

Itt híre jár, hogy a Novik cirkálót orosz lövedékek felgyújtották.

Tokio, augusztus 21.

Hivatalos közlés szerint a Novik orosz cirkálót, amely utban volt Vladivosztk felé, ma japán cirkálók Korsakovsk mellett az orosz Sachalin szigetnél elsüllyesztették. A részletek még ismeretlenek.

Port-Arthur végnapjai.

Pétórvár, augusztus 21.

Az orosz távirati ügynökség jelenti Csifuból mai kelettel: Kínai forrásból származó hírek szerint a japánok 19-ikén este és 20-ikán reggel megújították a rohamtámadást Port-Arthur ellen, de oly veszteségekkel verték vissza őket, amelyek a 17-iki és 18-ikiakat meghaladják. E támadásban hír szerint a japán gárda osztályai is résztvettek. Egyidejűleg a japán hajók bombázták Port-Arthurt, de minden eredmény nélkül. Sem az erődökben, sem a városban nem tettek kárt.

Csifu, augusztus 21.

Híre jár, hogy a japánok elfoglalták Port-Arthur 25. számú erődjét, mely az Arany-hegytől északra egy mértföldnyire emelkedik. Egy bárka, mely a Miatoo szigetéről Tancsanba érkezett, jelenti, hogy tegnap öt japán hadihajót látott, amelyek két észak felé menő orosz hajóra vadásztak.

Az Askold sorsa.

Sanghai, augusztus 21.

(Reuter.) A taotai értesítette az orosz konzult, hogy ha nyomban nem felelnek meg annak a felhívásnak, hogy az orosz hadihajókat lefegyverezzék, vagy pedig a hajók hagyják el a kikötőt, akkor a kínai kormány maga fogja végrehajtani a lefegyverezést. A hadihajók legénységét ez esetben a háború befejezéseig visszatartják. A taotai megtagadta az engedelmet az Askold kázanjának kijávitására és ragaszkodik ahhoz, hogy az Askold, mely két üzemi-kepes géppel és két üzemi-kepes kazánal érkezett, ez állapotban elindulhat.

Sanghai, augusztus 21.

Az amerikai konzul felhívta a többi hatalmak konzulait, hogy holnap délelőtt gyűljenek egybe és tanácskozzanak ama módokról, amelyekkel a taotait az orosz hajók ügyében támogatják.

dotta az obstrukció történetét és kifejtette az Ugron-párt magartatásának okait.

— **Jelvényt a férjeknek!** A kódós Londonból riasztó hírek érkeznek, amelyekre ijedten dobbanhat meg a házasság rózsaláncaiban görnyedő férfiak szíve. Előkelő ladyk és közönséges munkáslányok, fantasztá vén kisasszonyok, s a feminista mozgalmak viharezett zászlóvivői összeállították és kiadták a jelszót, hogy a nős embereket valami ismertető jelvényvel kell ellátni, nehogy tapasztalatlan, fiatal lányokat megtéveszthessenek, és a könnyen-hívó kisasszonyok a házasság rózsás reményével, bizalmasabb barátságot kössenek velük. A leányok sok veszedelmnek vannak amugy is kitéve az utcán, és az utcán kötött barátságoknak sokszor mélyrehatóbb folytatása keletkezhetik. Ha a bűnös férfi nőlen, akkor még van rá mód, hogy a hiba jóvátételesek, a házasság emberekké azonban másként áll a dolog. Ezért kell őket ismertető jellel ellátni. A jegygyűrű nem elég, hogy a lány a férfi családi állapotát megismerje, mert a jegygyűrűt a mellényzsebben is, meg a zalogházban is szokták pihentetni. A hölgyek tehát gyűlést tartanak, megbeszélnek a dolgot, agítálnak és a feminista klubok ablakaiból, mint valami vad csatakiáltás hangzik a jelszó: — Jelvényt a férjeknek! Hogy mi legyen a jel, arról még nem határoztak. Némelyek sárgaszínű kalapszalagot ajánlottak, mások sötét karszalagot. És a férjek nyugodtan nézik ezt a fenyegető mozgalmat, amely sötét fellegeket torlaszt össze a fejük fölött. Ők, akik nyugodtan türik Hymennek rózsás, de terhes igáját, meg nem fontolt házasságok következményeit, viselik sokszor olimpuszi egkedvisséggel a láthatatlan szarvakat amivel megkoronázták őket, mért ne hordhatnának jelvényt is, hogy mindenki száz lépésről is lássa, milyen szerencsétlen teremtéssel akadt össze? S ha az angol kisasszonyok ábrándja valóra válik, bizonyára kisebb lesz a megcsalt leányok száma, de csökkeni fog a férjek létszáma is. Mert kinek lesz kedve sárga kalapszalaggal és sötét karkötővel járni? Azután meg, mit fognak szólni mindezekhez az angol asszonyok, hogy így el akarják csufítani a férjeiket . . .

— **Gróf Festetich Andor balesete.** Egerből táviratozzák: Az egrői színház megnyitásának ünnepélyére Egerbe érkezett gróf Festetich Andor országos színészeti felügyelőt súlyos baleset érte. Gróf Festetich Andor, Mészáros Kálmánnal, az Országos Színészegyesület irodavezetőjével és Somogyi színigazgatóval szombaton éjjel két órákor a kaszinó-vendéglőből egy fiakkal a vasúthoz hajtatott, hogy az éjjeli vonattal Budapestre utazzék. Miután a bérkocsi már közel volt az állomáshoz, egyszerre nagyot zökkent és felborult, minek következtében gróf Festetich Andor, Mészáros Kálmán és Somogyi kirepültek a kocsiból s gróf Festetich Andornak jobblába a kocsi kereke alá került, míg Mészáros és Somogyi igazgatók távolabb estek. A két utóbbinak az ijedségen kívül egyéb baja nem történt, de Festetich lábát ellörték. Azonnal orvost hívták, aki a tört lábat gipszbe tette s a grófot a Széchenyi-szállóba hozták.

— **Iskolaorvosi tanfolyam Kolozsvárott.** A kolozsvári Ferenc József-egyetem orvosi karán az iskolaorvosi és középiskolai egészség-tanfolyam tanfolyam szeptember 15-én kezdődik és december 15-ig tart. A tanfolyamra legfeljebb harmincat vesznek föl és pedig első sorban orvostudorokat, másodsorban szigorlóorvosokat. Polyamodások szeptember 10-ig az orvoskari dékánál nyújthatók be.

— **A lugosi dalos-ünnep.** Fellobogóztott házak, drapériákkal felékesített utcák adották meg a külső képét Lugos város dalos-ünnepélyének, amelyet tegnap és ma a Magyar Dal-és Zene-Egyesületének felszázados jubileumára rendezett. Testületileg vettek részt e nemzeti-ségi város szép ünnepén a karánsebesi, kecskeméti kolozsvári, lippai, makói, resicabányai, szá-

badkai, szalmárnémeti és a temesvári dalkörök. A megyeháza dísztermében megtartott díszközgyűlés után, ahol Pogány Károly főispán a kultuszminiszter képviselőjében üdvözölte a megjelenteket, kezdetét vette a monstre-hangverseny, amelyet ezekre menő közönség hallgatott végig. A Himnusz eléneklésevel kezdődött a dalverseny és megkapó jelenet volt, mikor az első akkordokra felállott az óriási közönség és kalaplevéve, ünnepi csöndben hallgatta:

Megbűnhötte már e nép
A multat s jövődöt.

A szép hangversenyt követő estén a daloskörök szerenádokat adtak az ünnepély védnökőinek. Ezután a *Concordia-kerthen* ismerkedési estélyt tartották. Körülbelül négyezerfőnyi társaság mulatott együtt. Ma délelőtt volt a zászlószentelési ünnepély, délben nagy díszlakoma, este pedig óriási hatással megtartották a nagy záróhangversenyt.

— **Templomszentelés.** Zomborból táviratozzák: Tegnap szentelték fel az új római katolikus, Szent Istvánról nevezett lemplomot, melyet még a mult század közepén kezdtek építeni, de pénzhányi miatt mindekkoráig befejezhető nem volt. A templom tornyok nélkül 35 esztendeig állott anélkül, hogy fel lett volna szentelve és csak Császa érsek tette lehetővé a teljes felépítést. Sokban hozzájárult *Latinovits Pál* főispán is, kinek közbenjárására sikerült a templomot a karmelita rendnek átadni. A felszentelést *Várossy Gyula* székesfehérvári püspök végezte *Zundl, Valihosz* és *Macskovics* kalocsai kanonokok, továbbá *Sós* karmelitafőnök segédletével. Az új templom színgyűlést hívokkál *Várossy* püspök a felszentelés után magas szárnyalású szentbeszédet tartott. Ma a püspök a bérnialás szentességét osztotta ki a hívők között, mely alkalommal az ünnepi misét *Széchenyi* nagyváradi kanonok celebráta nagy segédlettel.

— **Cionista kongresszus.** Pozsonyból táviratozzák: A bazeli cionista program alapján szervezkedett *miserachisták* ma kezdtek meg négy napra tervezett kongresszusukat a Bellevue-nyaraló termében. Résztvevő 150 delegált, köztük igen kevés magyar, amit több szónok fájlalva konstatalta. *Reines J.* lidiai (Oroszország) rabbi héber megnyitója után *Fischer* pápai delegált felolvasta a kabinetiroda útján ő felségéhez intézendő üdvözlő táviratot, mire ő felségét lelkesen megjelénzték. *Bettelheim* Samu poszonyi delegált üdvözlő beszéde után megválasztották az elnökséget. Elnök *Reines*, alelnökök *Nobel* (Lipose), *Landau* (Olahország), jegyzők *Gruenhaus* (Oroszország), *Fink* (Bécs) és *Geis* szerkesztő (Majna-Frankfurt). *Nobel* ezután elparantálta *Herzl* Tivadart, amire *Kohn* Lipót bécsi ügyvéd eleinte polemizálta a *miserachisták* zsidó ellenfeleivel, hangsúlyozva a cionista eszméknek az orthodox hitelvek alapján való megvalósításának szükségességét. Nyugaton — ugymond — züllenek, keleten nyomorognak a zsidók, középpütt vannak a magyar zsidók, akiknek a jövője, mint valamennyi zsidóé, szintén csak a cionizmusban lehet biztosítva. *Nobel* lipocsei delegátus hasonló szellemű beszéde után megalakították a szakbizottságokat. Délután *Menzer* olahországi delegátus támadó hangon szövé tette azt a magyar rabbinusok nevében nem rég kiadott rópiratot, amely élesen elítéli a cionista mozgalmat. Az elnök *Menzer* támadó hangja ellen tiltakozott, mire *Menzer* igazgatótanácsa követelte a szólás szabadság tiszteletben tartását és a kongresszus tagjaitól megkérdte, vajjon helyeslik-e az elnökség eljárását. A gyűlés erre nagy lármában közben az elnök mellett foglalt állást.

— **A miskolci iparművészeti kiállítás.** A miskolci iparművészeti kiállítás Szent István napján fényes ünnepségek között megnyílt. Az egész város fel volt lobogóva. Az iparművészeti társulat kiküldöttjeit a pályaudvaron a közművelődési egyesület fogadta. *Szenpály* bizottsági elnök és a polgármester beszédet tartottak, mire *Czigler* Győző társulati elnök válaszolt.

A pályaudvarról a kiállítás helyére vonultak, ahol először *Czigler* beszélt, az iparművészeti tár-

sulat és a vidéki kiállítások célját méltatva. Utána *Balogh Bertalan* főtitkár, aki a kiállítást kezdeményezte, üdvözölte az alispánt mint a közoktatásügyi miniszter képviselőjét és rövid s lelkes szavakban kérte a kiállítás megnyitását. *Tarnay* alispán hosszan választott és a művészet és iparművészet hivatását fejtegetve a kiállítást megnyitotta. Azután társasbéd volt. A kiállítás nagyon szép, elrendezésre tetszetős és izlées. A kiállított tárgyak között vannak a nagyterem közepén 8 felsége díszárgyái két vitrinában és az iparművészeti múzeum gyűjteménye két vitrinában. Az iparművészeti iskola gyűjteményei nagy közönséget vonzanak.

— **Gyermekeioldás Ó-Budán.** Ó-Budán Goldbergné és Winterné urhölgyek kezdeményezésére, akik mindenütt ott vannak, ahol jótékonyágról van szó, igen sikerült gyermekeioldást rendeztek Szent-István-napján a Lajos-utca 103. szám alatt lakó 10—11 éves gyermekek. A gyermekeioldás az ó-budai Redlich-vigadó dísztermében délután 5 órakor kezdődött. Színre került *Zsuzsika* és *Misike vigjáték*, a *Babodok* tor dialóg és *Oda van a mama monológ*. Közreműködtek: *Goldberger Margit, Eckstein Jolán, Gutmann Ármán, Goldberger Jolán, Holczel Elza, Zweig Sarolta* és *Zweig Simon*, akik valamennyien derekasan megfeleltek szerepüknek. Közreműködtek még a bájos előadás sikerében *Stein István, Groszmann Jenő, Gramelbauer Ferenc, Gallaschek Rajmund, Bauer Károly* és *Strausz Károly*. Az előadás 32 koronát jövedelmezett a *Jósziv* és *Jóbarát* asztaltársaságok nevezetű céljaira.

— **Egy herceg utipodgyászsa.** *Frigyes Lipót* német herceget a keletázsiai orosz főhadiszállásra küldötte ki felségese ura és rokona, *Vilmos* császár. A hivatalos híradás szerint azért utazik a herceg a vérel áztatott Kelet-Ázsiába, hogy ellessen egyet-mást a haditudományokból. — berlini pletyka azonban más okát adja az utazásnak: szerinte a császár azért küldötte a harctérre a herceget, hogy levelezkelje egynemely ismeretlen vétket. A herceg nem kevesebb mint ötszáz darab podgyászt vitt magával, ami arra enged következtetni, hogy büntetését fejedelmi kényelemben akarja „leltni”. Agy neműt például annyit vitt magával, hogy azzal egy ezred egész tisztikarát el lehetne látni. Ötszáz darab podgyászt még egy királyi hercegnek is sok. Erről egyébként a szibériai vasut vezetősége is így vélekedett és minthogy a mozgósítás miatt minden vasuti kocsijárá szükségese van, ezért nem igen akarta fölvenni a rengeteg podgyászt. De mert nem akarta megsérteni a barátságos német császár rokonát, egyenesen a cárhoz fordult tanácsért. A mult napokban élénk táviratváltás volt ebben az ügyben a berlini és a pétervári udvar között, amelynek eredménye az, hogy *Frigyes Lipót* engedett az — ötszázból és most már csak kétszázötven darab podgyászzal utazik tovább.

— **A hódmezővásárhelyi kiállítás.** Hódmezővásárhelyről táviratozzák: Az itteni iparkiállítás eddig 17.000 látogató nézte meg. Az *alkiállítás* szombaton reggel nyitották meg, különösen szép a lótenyésztes kiállítása, amelyen 240 darab ló van kiállítva. A megnyitáson a vidéki gazdasági egyesületek kiküldöttei voltak jelen, azonkívül a közeli, sőt a távolabb fekvő városokból is kirándulók százaik érkeztek a kiállításra. A kiállítási ünnepségek keretében szombaton alakult meg a *D. M. K. E.* főlkja. Az anyaegyesület Szegedről küldötség képviselte. Az alakuló gyűlés a vigadóban folyt le lelkes közönség részvételével. A gyűlés megválasztotta a tisztikart, az összes városi egyletek, olvasókörök elnökei biztosították hozzájárulásukról a *D. M. K. E.* mozgalmát. Az anyaegyesület részéről annak alelnöke üdvözölte a vásárhelyieket a *D. M. K. E.* főlkjának megalakulása alkalmából. Délben társasbéd volt, amelyen számos tósz hangzott el. A kiállításból 7—8000 korona tiszta hasznót remélnek. 27-én *Darányi Ignác*, a város dispolgára érkezik Vásárhelyre, kinek tiszteletére nagy ünnepségeket rendeznek.

— **Plebbe gyilkosa.** Pétervárról távirat-
lozzák: Hire jár, hogy *Plebbe* miniszter gyil-
kosa, akiben egy *Sasonov* nevű ufai kereskedő
fiát ismerték fel, négy nappal ezelőtt meghalt.

— **A félre miniszter.** A francia kereske-
delmi miniszter, *Trouillot*, több dolgot intéz el
egy nap alatt, mint más egy hét alatt. Mult péntek-
ről szombatra virradó éjszaka például *Beau-*
fort-ból érkezett Párisba és a vasúti étteremben
sietve evett néhány megmaradt sonkaszemelyét,
után automobilon a minisztériumba ment, ahová
éjfél után egy órakerék ért. Reggeli hét óra ma-
gához rendelte néhány osztályfőnökét, negyed-
tízkor résztvett Waldeck-Rousseau temetésén.
Tizenkét óra husz perckor ment el a montmartrei
temetőből és automobilon a minisztériumba sie-
tett, ahol sebtiben átöltözött. Tíz perccel egy óra
előtt megnyitotta az egészségügyi és mentésügyi
kiállítását. Harminc fokos hőségben keresztülsie-
tett a kiállítási termek hosszu során, kezét szori-
tott ötszáz emberrel és egyszer is mondta: „Üd-
vözlöm önt . . .“ Két órakerék a lyoni pályaudvar-
ról *Montbéliardra* egy új takarékpénztári épület
megnyitására kellett utaznia, ezért annyira sietett,
hogy a kiállított tárgyakat jóformán meg sem
nézhette. Egy föltaláló megmutatott neki egy
mentőcsónakot, amely nem merülhet el.

— Engedje meg miniszter ur, hogy egy ki-
sérlettel bebizonyítsam, — kérte a föltaláló.

— Elhiszem, ha maga mondja! — felelte
Trouillot és tovább rohant.

Az orosz osztály rendezője beszédbe kezdett,
a miniszter azonban idegesen letépett a mellényé-
ről egy arany gombot és rákiáltott:

— Bocsásson meg, de nagyon sietek!

A buffetbe is elvezették a minisztert és étellel
kínálták meg.

— Farkasévtárgyam van, de nincs időm! —
mondta és lesietett az automobiljához. Pont két
órakerék érkezett a pályaudvarra és az utolsó per-
cben ugrott föl a vasúti kocsi.

— **Halálkozás.** Ma délután temették el
Liphay Lajos belügyminiszteri osztálytanácsost,
a betegápolási alosztály vezetőjét, aki ezelőtt
hosszu ideig működtött a rendőri osztályban.
A temetésen megjelentek dr. *Chyzer* Kornél,
dr. *Sélley* Sándor és *Horváth* Emil miniszteri
tanácsok, *Szabó* László, dr. *Kégl* Imre és dr.
Török Ferenc osztálytanácsosok s még számo-
san a minisztérium tisztviselői közül. Gróf *Tizza*
István belügyminiszter táviratban fejezte ki
résztvételt a családnak. A koporsót számos ko-
szoru borította, köztük a belügyminisztérium
és a rendőri osztályé.

— **Az orosz katonák levelei.** Egy *Stutt-*
garban megjelenő orosz újság az orosz had-
ügyi kormányzatnak egy titkos rendeletét hozta
most nyilvánosságra, amely a katonák levelei-
nek átvizsgálásáról szól. A titkos rendeletben
többek közt az áll, hogy a legénységhez, külö-
nösen a zsidó katonákhoz érkező leveleket
kézbiztosítás előtt ezentúl át kell vizsgálni. A zsi-
doknak meg kell tiltani, hogy héber nyelven
levelezzenek a katonákkal; a tilalom ellenére
írott leveleket nem szabad a katonáknak kéz-
besíteni, hanem azokat át kell tenni az ezred-
parancsnoksághoz. A lengyel nyelvű leveleket
erre kirendelt és lengyelül tudó tiszteknek
kell átmenőnek. Azokat a katonákat, akiknél
héber nyelvű levelet találnak, szigorúan meg
kell büntetni és ugyanígy kell elbánni azokkal,
akiknél más idegen nyelvű levelet találnak.
Hogy pedig a zsidó katonákhoz rokonok vagy
ismerősök közvetítésével se lehessen zsidó
nyelven írt leveleket juttatni, azért gyakran,
előre meg nem határozott időközökben át kell
vizsgálni a katonák ládáit, sőt a tisztaság ellen-
őrzésének ürügye alatt még a csizmáit és a
ruháikat is. A rendelet a kaszárnyák legapróbb
zugára is kiterjeszti a figyelmét és mindenütt
a legszigorúbb ellenőrzést és elővigyázatot kö-
veteli meg.

— **Beiratások a műgyetemen.** A buda-
pesti magyar királyi József műgyetemen az új
tanév első felére szeptember elsőjéről tizenkete-
dikéig írják be a hallgatókat. A beiratások na-
ponta reggel nyolctól tizenkét óráig tartanak.
A tandíj felvékenként hetven korona, a beiratási díj
tiz korona.

— **Leégett kőzség.** *Trencsén*-ből táviratoz-
sák: A nyitraimegyei igen népes *Bossány* köz-

ség e hó 19-én egészen leégett. A vendéglőn,
kastélyon és templomon kívül csak egy sor
házat kímélt meg a tűz.

— **A Fekete kéz rémtettél.** *New-York*-ból
jelentik, hogy *New-Yersey* szigetén, *Orangeban*,
Edison gyermekeinek nevelőjére, miss *Parloe*
öngyilkosságot követett el, mert a *Fekete kéz*
nevű olasz terrorista társaság tagjaitól fenyegető-
levelet kapott, hogy megszojtetik tőle a gyerme-
keket. A miszt a fenyegető-levelet úgy megrémi-
tette, hogy belebetegedett és e miatt küldték *New-*
Yerseyre üdülni, ahol ideges rohamában öngyil-
kossá lett. A rendőrség abszolúte tehetetlen a
Fekete kéz üzelmeivel szemben, ámbar az eset óta
New-Yorkban és környékén minden gyanus kül-
sejű olaszt letartóztattak. Körülbelül egy héttel
ezelőtt egy *Mannino* nevű kis olasz gyermeket is
eltüntettek a *Fekete kéz* emberei és most 50.000
dollár váltságdíjat követelnek a gyermek szülei-
től. Pár nappal ezelőtt a fiúcska könyörgő levelet
írt szüleihez, amelyben kétségbeesetten esdekel,
hogy küldjék el a váltságdíjat, mert börtönörei
azzal fenyegetik, hogy levágják az ujjait.

— **A vigyázatlanság áldozatai.** *Fleisch-*
mann Salamon tejkereskedő felesége ma reggel
Szövetség-utca 3. sz. a. lévő lakásán borszeszláng-
nál főzte reggelijét. E közben a forralót magára
döntötte, amitt ruhája egy pillanat alatt lángba-
borult. Mire segítségére siettek, teste tele volt
égési sebekkel. — Ugyancsak vigyázatlanul bánt
ma a petroliummal *Németh* Mária magánzóná
lövőház-utcai lakásán. Ruhája lángot fogott vala-
hogy és az asszony súlyosan összeégett. Beszálli-
tották a Szent János-kórházba.

— **Sikkasztó könyvelő.** A bécsi *Weisz-*
mann Mór gabonacég budapesti üzletében volt
alkalmazva *Schlesinger* Adolf magánhivatalnok
könyvelői és pénztárosi minőségben. Mint ilyen
eljár a tőzsdére is, ahol cége számára üzlete-
ket kötött s mellesleg maga is spekulált. Szá-
mitásai azonban balul ütöttek ki s a vagyon-
talan fiatalember a cég vagyonából fedezte
vesztéseit. A hiányt hamis könyveléssel lep-
lezte. A napokban kellett volna a pénztárhoz-
csolásnak megtörténnie, ezt azonban *Schlesinger*
nem várta be, hanem megszökött Nagykorona-
utcai lakásáról. A pénztárt és a könyveket
persze azonnal átvizsgálták és akkor kitudt,
hogy *Schlesinger* eddig legalább 14.720 kor-
nát sikkasztott el. Lehet, hogy még nagyobb a
hiányzó összeg. A rendőrség körözötti a sik-
kasztó hivatalnokot.

— **Nagy tűz.** Veszedelemes tűz volt Szent
István-napján a Császárfürdővel szemben lévő
magaslaton. Az úgynevezett *Lidi-villa*, egy két-
emeletes favázas épület gyulladt ki eddig ismeret-
len módon. A tűz roppant gyorsan terjedt, de
nagy munka árán mégis sikerült a villát meg-
menteni. Csak a teteje égett le. A tüzőltők közül
többen megsebesültek. A II. emeletnek egy részén
a mennyezet beomlott s maga alá temette *Dallos*
József 33 éves tüzőltőt, akinek lába több helyütt
eltörtött. Ugyancsak a törmelék alá került *Erdélyi*
László 50 éves őrparancsnok is, aki égési sebeket
szenvedett. *Dallos* a mentők a Szent János-kór-
házba szállították. *Zsifó* Mór 30 éves csővezető
égett sebeket szenvedett, míg *Klugl* Károly 47
éves csővezető és *Szanyi* János 43 éves őrparancs-
nok a nagy hőségben elájultak. Megsebesült még
Baranyay Károly 36 éves kádármester is, aki az
oltásnál segédkezve súlyos égési sebeket szen-
vedett.

— **A malommunkások sztrájkja.** Ma már
az összes malmokban szünetel a munka, mert
szombaton azok is csatlakoztak a sztrájkolók-
hoz, akik eddig dolgoztak. Tegnap valamennyi
munkás a következő tartalmu ajánlott levelet
kapta a malom igazgatóságától:

Felhívjuk, hogy e hónap 22-én, hétfőn
reggel hat órakerék munkatelepünkön munkára
megjelenjen. Ha a mondott napon délelőtt fél
kilenc óráig nem jelentkezik, tekintse magát az
ipartörvény 94. szakaszának b) pontja értelmé-
ben elbocsátottnak és munkakönyvét az igazga-
tóságnál fogjuk letétbe helyezni.

A sztrájkolók közt ez a levél nem keltett
hatást, mert meg vannak győződve, hogy a
malmok engedni fognak. A mai napot a mun-
kások nem töltötték a sztrájkjányán, hanem

lakásukon. Holnap reggel hat órakerék megint
kivonulnak s akkor malmok szerint csoporto-
sulva megszállják a jelenlevőket, hogy meg-
állapítsák, nem hiányzik-e valaki közülük. Hol-
nap délután gyűlés is lesz, amelyen a további
teendőkről tanácskoznak.

— **Életuntak.** Szombaton hajnalban egy
ismeretlen férfi a Margit-hidon forgópisztolyal
meglőtte magát, azután a hid korlátján át a Du-
nába ugrott, ahol nyomtalanul eltűnt a habokban.
— *Sunyi* László 31 éves napzásmos Kőbányán,
a felső pályaudvar mellett felakasztotta magát
egy fára s mire észrevették, halott volt. A bon-
coló-intézetbe vitték.

— **Fővárosi Orfeum.** *Baumann* Károly, a
közkedvelt magyar kómiikus, a nyári szünet
után ma lép fel újra az Orfeumban, humoros
magánjelenetében.

A tüzőltő-kongresszus.

Budapest, augusztus 21.

A harmadik nemzetközi tüzvédelmi kon-
gresszus Szent-István-napján tartotta harmadik
és egyuttal záróülését az új városába közgyü-
lési termében. A kongresszusi tagok reggel meg-
nézték nemzeti ünnepünket, a budavári díszes
körmenetet s fél 11-kor kezdtek meg a tanácsko-
zásaikat, melyeket a mai napon gróf *Széchenyi*
Viktor szövetségi elnök vezetett.

A megnyitás után *Gautsch* Konrád (Mün-
chen) tartott érdekes előadást a fa és szövetek
impregnálásáról, követelményül állítva fel, hogy
színházakban vagy más nyilvános helyeken más
anyag, fa vagy szövet használata ne engedtes-
sék meg, mint amely impregnálva van és a tűz-
nek többé-kevésbé ellenáll. A kérdéshez *Giers-*
berg (Berlin), *Neumayer* és *Wellsch* (Genf)
szólottak hozzá. Ezután *Breuer* Szilárd, a Ma-
gyar Országos Tüzőltő Szövetség titkára tartott
nagyérdékű előadást a gőzmalmok tűzbiztonságá-
ról, kiemelve azokat az építési, tüzvédelmi, villa-
mos berendezési követelményeket, melyeket min-
den új malom építésénél szem előtt kell tartani.
A nagy tetszéssel fogadott értekezéshez *Sheppard*
angol delegátus szolt hozzá. Ezzel a napirend
kimerült s a tanácskozási végeredményeként
gróf *Széchenyi* Viktor elnök a következő határo-
zati javaslatokat terjesztette a kongresszus elé:

1. Ajánlották a kormányoknak, hogy a tüz-
védelmi vegyint a legnagyobb figyelemmel rí-
szesítsék. 2. A gyárak és malmok kötelezessenek,
hogy telepükön tüzőltóság szervezzenek és gyá-
koroljanak be. 3. A gyártulajdonosok, de kü-
lönösen a gőzmalmok tulajdonosai szigorú bü-
ntetés terhe alatt kötelezessenek, hogy minden
előforduló tüzet jelentsenek be a hatóságoknak.
4. A gyárak és a gőzmalmok építésénél nagyobb
figyelem fordítottassék a tűzbiztonságra. 5. A
színházakban minden szinpadit kellék vagy dísz-
let, készüljön az papírból vagy más anyagból,
impregnáltassék. 6. A jövőben nemcsak nagyobb
városokban, de kisebb városokban, sőt falvakban
is a tüzjelzésre villamos vezetékek szereltesse-
nek fel.

E határozati javaslatokat, melyeket *De*
Marie francia, *Sachs* Edvin német és angol nyel-
ven terjesztett elő, a kongresszus egyhangu lel-
kesedéssel elfogadta.

Miután még *Fekel* brassóvármegyei alispán
a közigazgatási tisztviselők halálját tolmácsolta
a tüzőltők iránt, gróf *Széchenyi* Viktor megtar-
totta záróbeszédét, melyben rámutatva a vita ma-
gas színvonalára, az elért fényes eredményre,
köszönetet mondott a külföldi résztvevőknek és
arra kérte őket, tartsák meg Magyarországot és
Budapest székesfővárosát továbbra is jó élkeze-
tükben. Hosszantartó éljenzés követte e beszédét
valamint *De Marie* köszönő szavait, mire a III
tüzvédelmi kongresszus véget ért.

Délután a kongresszus tagjai megtekintet-
ték az új országházat, a Kuriát, a tüzőltőkiállít-
ást és végül a városligeti régi versenyterre vo-
nultak, ahol igen érdekes tüzpróbák és bemuta-
tások történtek. *Oleják* Károly elnökségi tag
rendezte a próbákat, melyeknek sok ezer főnyi
nézőközönségük volt. Először is a robbanás-ment-
es benzintartókat mutatták be, melyeket a
Henze-féle szabadsalom alapján *Balázs* Béla
Hugó igazgató készítetett. A benzines-hordó

benzinnel megtöltve farakásra helyezték, a fát meggyújtották s a hordó a tüztől nem robbant föl, csak a dugóját vágta ki, míg a benzin csöndesen elégett. Az érdekes bemutatást megélték. Majd fabódákat gyújtottak föl, melyeket kis kézi fecskendőbe zárt extinktőrfolyadékkal pár perc alatt eloltottak. Végül a gőzfecskendőket, tolétrákat, mentőkészüléket és impregnált szöveteket mutattak be.

A kongresszus befejezése után a nemzetközi tanács tartotta közgyűlését *De Marie* Gusztáv elnöke alatt. Az elnök jelentést tett az igazgató-tanácsnak a berlini gyűlés óta folytatott tevékenységéről és berterjesztette a pénztári számításokat. Ezután az elnökválasztásra került a sor, de ezt a tárgyat *Breuer* Szilárd indítványára levetették a műsorról és így azt csak a legközelebbi kongresszuson töltik be. Alelnökül gróf *Széchenyi* Viktort, *Westphal*ent, *Sachs* Edvint és *Casiert* választották meg, titkáru pedig *De Marie* Gusztávot. Végül a három év múlva tartandó legközelebbi kongresszus helyéül az olaszok meghívására *Milano* városát jelölték ki.

A soproni kiállítás.

Budapest, augusztus 21.

Az utóbbi időben mintha valamilyen általános, friss áramlat megmozgatta volna vidéki városaink petyhüdt levegőjét. Mintha valami egészséges verseny volna köztük keletkezében. Erre vall legalább az a két nagyobb kiállítás, amelyeknek dátuma erre a hónapra esik. A hódmezővásárhelyi ma egy hete nyitott meg és Szent István ünnepén a soproniak nyitották meg szép kiállításukat. A gyönyörű Erzsébetligetben, egy szép nagy térségen van a soproni kiállítás, üde hársfasortól szegélyezve.

A tulajdonképpeni kiállításon kívül egy egész sereg vendéglő, pezsgős-pavillon, csárda és cukrászda tartkítja a kiállítás területét, kellemes pihenőkkel kínálva a fáradt közönséget. A parkban csinos, izléses pavillonokban van elhelyezve a téglavetők, cement- és kőbányatulajdonosok, kőfaragók, harangöntők és a gazdasági gépek gyűjteményének kiállítása. A nagy iparcarnok előtt a szép kertészeti kiállítás látható. Különösen gazdag az iparcarnok kiállítási anyaga. Gazdag változatban következnek itt a cukor- és cukorkaipar, malomipar, fémipar, agyagipar, butoripar, textilipar és kötélgyártás kiállítása. Különösen szép a fémipar kiállítása gyönyörű mozdonyaival, harangjaival, tüzoltó-szereivel, lakatos- és bádogos-munkáival. De itt még nem merül ki ennek a szép, fejlődő városnak ipara. Ott látjuk még a vitorlavászonkészítők, kötélgyártók, paszománykészítők, képfestők, kalapcsok kiállítását, a számtalan változatos háziipar termékeit és a patrongyár érdekes kiállítását. A házi- és népiiparkiallást gróf *Széchenyi* Emilné és özv. *Arter* Jenőné rendezték. Remek kézimunkák, régi és új varratások, himzések és szövött holmik váltakoznak itt hosszú sorban. Rendkívül nagyjelentőségű ez a szép kiállítás, mert a mellett, hogy egészséges versenyt teremt, felhívja a vevők figyelmét gyártmányaira, amelyekről azoknak eddig esetleg tudomásuk sem volt, vagy ha igen, nem is sejtették azoknak számtalan kitűnő tulajdonságát, előnyét és versenyképes voltát a külföld hasonló gyártmányaival.

Szent István napján nyit meg ez a gazdag kiállítás. Féltenegy óraker megkondultak a kiállítás harangjai s ekkor felvonult a bizottság, amelynek élén *Szerényi* József, a miniszter képviselője haladt. Először Sopron város polgármestere, *Töpler* Károly üdvözölte a közönséget, gróf *Széchenyi* Emil főispán és *Szerényi* Józsefet. Utána gróf *Széchenyi* Emil szólt föl. Szép beszédben dicsőítette Szent István királyunk emlékét és további szorgalmas munkálkodásra buzdította az iparosokat. Utolsó szavaiban felhívta a közönséget a hazai ipar pártolására és felkérte a kormány képviselőjét, hogy nyissa meg a kiállítást. *Szerényi* József *Széchenyi* István szellemének hódolt, akinek utódaiban, *Széchenyi* Emilben s nevében *Hunyadi* Mária grófnőben a kiállítás védőit élte. A beszédek elhangzása után a nagy közönség szétoszlott, hogy az ímént megnyitott kiállítást megtekintse.

Délután szép Szent István-ünnepet rendeztek a kiállítás területén.

A soproni kiállítók közt, de általában az egész kiállításra magára vonja a figyelmet az *Élső Soproni Részvény Serfözde* tárlata. E gyár, mely 9 évvel ezelőtt alakult, négy évig mostoha viszonyokkal küzdött, új vezetést alá került és azóta annyira fellendült, hogy az üzlet ma már biztos bázison alapszik és az ország legszámtalomból vidéki gyárai közé küzdötte fel magát. Most már évenként 28.000 hektoliter sört termel, amelyet félmillió üvegben töltenek. Hogy milyen kitűnő fajtája a soproni sör, mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy Budapestre magára 200 vagon sört szállít, ugy hogy több fővárosi vendéglőben kizárólag soproni sört mérnek. A gyár ötezer hektoliter sör előállítására van berendezve, mintegy 100 munkást foglalkoztat, gépei villamos berendezésűek, a sört saját vasuti kocsiiban szállítja, amelyek hűtőkészülékekkel vannak ellátva, ami annál inkább bizonyítja a gyár komoly törekvését, mert a vidéki sörözők közül csak a soproni rendelkezik ilyen vasuti kocsikkal. Innen van, hogy Budapestre is oly nagy mennyiségben szállíthat, üzleti tökéje, a termelt sör minősége pedig lehetővé teszi számára, hogy bármely gyár hazai vagy külföldi sörgyárral sikerrel versenyhezessék. A gyár szállít és termel „udvari sört á la Pilsen”, „korona-sört á la Kőbánya” és bajor sört. A söröződe a kiállítás területén igen csinos és roppant nagy fapavillont építtetett, ahol ezernél több ember fér el.

Litke Lenczi a pécsi *Litke* pezsgőgyár egyik társtulajdonosa külön e célra épített gyönyörű pavillonban a kiállítás legszebb helyén árusítja az Országos Kaszinó által is oly nagyra kedvelt *Litke* Casino-pezsgőt. Különben a kiállítási igazgatóság határozata folytán az egész kiállítás területén sehol más pezsgőt, mint a „*Litke* Casino” gyártmányt árulni nem lehet, mert egyedülisítási joggal bír. A soproni előkelő társaság találkozó helye most a *Litke-pavillon*.

Nem hiányzik természetesen a soproni kiállításról sem az *Alfa Laval Separator*, amely mindig becsületére vált a magyar iparnak. Az *Alfa Laval Separator* az összes tejfőző gépek közt a legjobb és utólrhetetlen kiválósága teszi értehető nagy elterjedtségét. Előnye: a kitűnő szerkezet és a bántalmos tartósság, mert minden alkatrésze a legjobb anyagból készült, azonkívül a legelsőbb főlözés, nagy munkabírás, a gyors és alapos tisztíthatóság és a csekély hajtóerő. Karbantartása, a tartalékrészek kicserélése oly könnyű, hogy egy laikus is rövid idő alatt teljesen jártas lehet e gépek kezelésében. Az *Alfa Laval Separator* a kiállításokon eddig több mint 600 első díjat nyert és mindenütt kitűnő kiváló előnye a vele versenyző ilyenmű gépek fölött. A soproni kiállítás megnyitását megelőző előkelőségeknek *Lumiassek* Albert tejjandászati tanácsadó segítségével magyarosították és *Szerényi* József miniszteri tanácsos régi jó ismerősként üdvözölte.

Óriási méreteivel feltűnést kelt *Gürtler* Károly nagy-bátori földbirtokos kiállítása. Költséget és fáradságot nem kímélve, Magyarország északi részéből jött Sopronba, hogy oly növényeket mutasson be, amelyek Magyarországon alig kaphatók és amelyek beszerzésénél eddig kizárólag a külföldre szorultunk. Különösen ki kell emelnünk *Gürtler* nagy pálmá- és páfrányfajta-állítását. A szalon és szabadizmek oly kitűnően használható *Araucanék* nagy mennyiségben láthatók együtt a legkisebbtől a legnagyobb példányokig. Nagy-Bátorban van a legnagyobb Dáhlia-állítás éves 80–100.000 darab Dáhlival, több mint 350 fajtában. *Gürtler* igen nagy exportüzettel díszelkedhetik és minden kiállításon, ahol megjelen, az első érmekkel jutalmazták. Sopronban is gyönyörűséggel nézik tárlatát és már is számos megrendelője akadt.

Meg kell emlékeznünk *Szabó István* és társa orosházi keltető géppárjáról is, amely általános feltűnést kelt a kiállításon. Villamossal berendezett keltetőgépe minden eddigi gyártmánytól jóval felülmúl, mivel a meleget villamos készülék szabályozza és így a keltés eredménye teljesen biztosítva van. Mindeniütt használható, mert az elemek feltöltése felette egyszerű és évente csupán egy koronába kerül. A géptől a lakásnak bármely részébe egy villamos cső vezethető, mely minden legkisebb rendellenességet folytonos csengéssel jelez. A gép belső tojáskamrája villamos világításra van berendezve s így a hőmérő működése könnyen megtekinthető. A gödöllői állami baromfitermesztő intézet is rendkívül sikerrel használja és *Tallian* földmívelésügyi miniszter a zsvárak kilátásba helyezte az államsegélyt is.

Sopron, augusztus 21.

A soproni kereskedelmi és iparkamara új székházának ünnepélyes felavatása az ország összes társamráinak részvételével ma ment végbe. *Ullein* József elnök megnyitó beszéde

után *Szerényi* József miniszteri tanácsos tolmácsolta a soproni kamarának és tisztikarának *Hieronymi* Károly kereskedelmi miniszter üdvözlését. A soproni kamarát *Töpler* polgármester Sopron városa részéről, *Szabó* a debreczeni kereskedelmi és iparkamara elnöke a kamarák nevében üdvözölte. Déliben a kamara fényesen megvendégelte a kamarák itt időző képviselőit. Délután *Siposs* kamarai elnök vezetése alatt a vendégek Nagy-Czenkre rándultak ki, hol gróf *Széchenyi* István sírjára koszort helyeztek.

Mit álmodnak a gonosztevők?

Budapest, augusztus 21.

Általános hiedelem, hogy a gonosztevőt, akitnek kezére vér tapad, éjjel kínozó álmok gyötrik. Ezt a hitet nemzedékről átszármasztotta nemzedékre a művész, a költő, de a természettudomány megcáfolja. A gyilkos nem roskad össze a lelki-furdalástól, mert véres cselekedete, amely minden jóérzésű embernek megrezketeti a lelkét, neki természetesnek tűnik fel. A gonosztevő minden tekintetben abnormalis s így érthető, hogy a nyugodt, tiszta lelkiismeretű ember álmánál csak a megrögzött gonosztevő álma nyugodtabb és mélyebb.

Michelet, a francia forradalom kiváló történetírója közli, hogy *Corday* Sarolta Marat meggyilkolása után pompásan aludt delután öt órától másnap reggelig. *De Sanctis* római tanár megfigyelt a börtönben egy fiatal testvérgyilkost, aki jó házból származott, gondos nevelésben részesült és valami csekélység miatt konyhakkal leszurta testvéröccsét; a professzor megkérdezte a gyilkosság után való reggel, hogy hogy aludt és a fiatal gyilkos így válaszolt:

— Jól aludtam, hiszen nem tudtam, hogy testvérem meghalt a szurástól, mert mikor ledöftöm, a pénzemet még azután magához kapartintotta.

Corday Sarolta mély álmának az a magyarázata, hogy a fanatikus leány örülettel határos képzelődésében azt hitte, hogy istenes dolgot cselekedett, a testvérgyilkos pedig azért aludt olyan édesdeden, mert kihalt belőle minden jóérzés. Nagyon kevés az olyan gonosztevő, akit lázas álmok gyötrörnek; ezeket sem lelkiismeretük furdalja, hanem a bitófa rémítéget éjszaka. *Lombroso* szerint a delikvensek sokat álmodnak, különösen elítélteésük után. *Ferri* alapos megfigyelések után arra a meggyőződésre jutott, hogy az elnőjében meghibbant gonosztevő úgy alszik véres cselekedete után, mint az epileptikus a roham után, a született gonosztevő pedig, mint a józan, becsületes napszamos farszót munkája után. *Dr. Sante de Sanctis*, a római egyetem pszichiátriai tanára 1891-ben tanulmányozta *Orvieto*-ban a fegyverek és vizsgálati fogságban lévő gyilkosok álmát. Negyven gonosztevőt figyelt meg. Öt év múlva kiegészítette vizsgálódásait nyolcvanöt gyilkoson, köztük 24 asszony is volt. Ennek a 85 gonosztevőnek elméje teljesen ép, idegrendszer egészen normális volt: egytől-egyig igazi gonosztevő-típusok. *De Sanctis* megfigyelte és gondosan feljegyezte, hogy hányan álmodnak minden éjszaka, hányan álmodnak gyakran, ritkán vagy egyáltalában nem álmodnak; kik azok, akik azelőtt szabadon gyakrabban álmodtak, mint véres cselekedetük után a fogságban; miről álmodnak legsűrűbben; álmaik kinosak, rendkívüliek, borzalmasak-e, avagy kellemesek, vidámak? Kik álmodtak gyilkos tettükért, hányszor, mi-csofára érzésük volt álmukban?

Az eredmény az volt, hogy az 1891-ben megfigyelt negyven férfi gonosztevő közül 13 gyakran álmodott; (ezek közt 2 neuaszténias, 3 iszákos és 3 beteges gyilkos volt), 22 ritkán álmodott (ezek legnagyobb részét öreg emberek voltak, köztük néhány aggyastán és 3 epileptikus). Érdekes, a 40 megfigyelt közül öt sohasem álmodott. A hogy a neuropathikusok egytől-egyig sokkal kevesebbet álmodtak azelőtt, semmint a börtönben. 85 közül (61 férfi, 24 nő, az igazi gonosztevő-típusok) 9 férfi és 7 nő gyakran, 28 férfi és 14 nő ritkán, 24 férfi és 3 nő sohasem álmodott. Három gyilkosasszonyról azt találta a tanulmányozó tanár, hogy csak fogságukban kezdtek álmodni, azelőtt nem is ismerték az álmoképeket. A nem-álmodó gonosztevők, amennyiben nem gröngelemjűek, a legelvetemültebbek; a 24 megfigyelt nem álmodó csupa gyilkos, *rablőgyilkos s mindannyian bitófára jutottak.

A hét álmodó nő közt egy fiatal asszony, aki férjét megmérgezte, egy 20 éves gyermekgyilkos

anya, aki álmában beszélt és két más gyilkos nő véres cselekedetük előtt sohasem álmodtak. A három nő, akik nem álmodtak fogságukban: egy 30 éves rut asszony, aki lopásért sokszor volt börtönben és egészen elzúllott, kis gyermekét kinozta, ezért két évi börtönrre ítélték; egy vén, visszacsú gyilkos asszony és egy intelligens, tanult, szép leány, akinek kezét vér fertőztette.

Az álmódó gyilkosok majdnem mind a szabadulásról álmodtak a megfigyelt esetekben; négy gyilkos férfinak álmukban áldozataik jelentek meg, de csak az egyik borzongott álmában véres áldozatától; 13 gyilkos asszonynak az álma közömbös volt; egyikük a gyermekét kinozta halálra és álmában sohasem látta szerencsétlen gyermekét, pedig majd minden éjszaka álmodott!

Dr. de Sanctis arra a végeredményre jut hosszú tapasztalatai alapján, hogy a véres gonosztevők a gyilkosságot követő éjszakákon mélyen, a büntetésük idején nyugodtan, édesdeden alszanak s csak azokat gyötirik álomlátások, akik idegbajosok vagy nem szoktak az illető éghajlat-hoz; a megátalkodott, elvetemedett, teljesen javíthatatlan bűnösök álomlátásra képtelenek, akárcsak a közönséges időtűk. A munkára fogott gonosztevők kevesebbet álmodnak, mint a sötét cellában ülők. A gonosztevők főképpen közömbös dolgokról, valamely gyerekkori emlékeiről álmodnak, a gyilkosokról, áldozatokról nagyon-nagyon ritkán. Szóval a véreskező gyilkos jól alszik, csak néha álmodik, de nem véres cselekedetéről, hanem a szabadulásról.

A jelvény.

Londonban a nők feltűnő jelvényekkel akarják felismertetővé tenni a nős férfiakat.

Karika, mely fényes vagy és arany,
Napjainak hej csekély száma van.
A nők ellened bész csatára kelnek,
Hogy helyt adj más, feltűnőbb férj jelnek
Mivel lakásod

Gyakran mellényzsebekbe' volt,
Hová a ravasz férfi ácsott,
S nem teljesítéd hivatásod.

Most hát az asszonyok
Fejében az forog,

Hogy elcsapnak.

Ó házbéke gondatlan őrizője,
Hogy fogad is vacog majd tőle.

Pályád hát gyászos pálya vót:

De mi lesz vajjon az utód?

Az asszonyok majd kongresszusra gyűlnek,

Melyen lármáznak,

Beszélnék, hovülnek,

Polemizálnék, replikáznak

Hogy fala reng belé a háznak.

Müködnék majd a szép debatterek,

Szemük forog, a nyelvük meg pereg.

S a javaslatok

Előtenek minden magaslátot.

Ám csodás!

Nem tud születni megállapodás.

Sőt a sok asszony egymásnak rohan,

Csatadalt énekelnek majd sokan.

Lesz dolga körömnök, fognak,

Fele sem

Tréfa e dolognak.

Végül a jelenlevők

(Akik, mint mondám. versze nők.)

Kibékülnek

S egymás nyakába dülnek.

És összecsozólnak édesen,

Mintha nem történt volna

Semmisem.

És hogy megenyhült így a hangulat,

Határoznak.

Persze egyhangulag.

Elhatározzák — ne essék zoken —

Óriás két szarv lesz a jelvény

A férjhomlokon.

SZINHÁZ, ZENE

A notredaméji toronyőr. A Városligeti Szinkör deszkáira besántikált Quasimodo, a Notre-Dame félelmes harangzója, hogy a va-

sárnap délután romlatlan közönséget rettetes ciklopszszemével ijesztgessze. Hugo Viktor középkorias színműve megtette a hatását a Szent István-napra felrándult közönség előtt és a publikum visszafojtott lélekzettel gyönyörködött a romantikus dialógokban. A színmű fő női szerepében Vécsey Ilona tűnt ki; sok hűséggel és igaz szenvedéssel játszotta a gyermekétől megfosztott anyát és a nagy templomi jelenése után nyílt színen sok tapsot kapott. Igen elegáns lovag volt Könyves Jenő. A szép előjátékból Hajnal György, Magas Béla és Szentcs János művészi alakítása vált ki.

MŰÉSZET

□ **Modern Festők.** A Franklin-Társulat *Modern Festők* című gyűjteményéből megjelent ma a nyolcadik füzet, újabb hat gyönyörű színes reprodukciót bocsátva piacra. Az új füzet a magyar művészek közül *Ferenczy Károly* mutatja be egy pompásan reprodukált tájképpel. Az öt külföldi művész a hágai *Blommers* (Hollandi parasztszoba), a suffolki *Constable* (Tájkép), a bécsi *Hampel* (Spanyol táncosnő), a karlsruhei *Wielandt* (Vitorlák napfényben) és a párisi *Raffaelli* (Az argenteuili országot). A reprodukcióhoz dr. *Terey Gábor*, a gyűjtemény szerkesztője életrajzokat és magyarázó szöveget írt. A füzet ára 3 korona 60 fillér, egyes lapok ára 1 korona 20 fillér.

□ **Madarász-kiállítás.** A Nemzeti Szalon igazgatósága az idei szeptor *Madarász* Viktor-nak, a jeles festőművésznek kollektív kiállításával nyitja meg és ezután következik az őszi tárlat. A kiállítás szeptember hó 6-án nyílik meg.

IRODALOM

□ **Az Akadémiából.** A Magyar Tudományos Akadémia főtűkára, dr. *Szily Kálmán* e hó végén érkezik vissza *Radegeből* a fővárosba és szeptember elsején átveszi hivatalának vezetését dr. *König Gyula* osztálytűkártól, aki augusztus havában helyettesíti. *Borovszky Samu*, a fűtűkari hivatal irodaigazgatója visszatért szabadságáról és átvette hivatala vezetését.

□ **A Petőfi-Társaság** a nyári szünet után első felolvasó ülését szeptember második vasárnapján, 11-én tartja meg a Tudományos Akadémia termében.

Nyilttér.

Egyéves önkéntesek
legjobb és legolcsóbban szerezhetik be felszereléseiket az előnyösen ismert
BLUM és TÁRSA
szerb királyi és József főherceg udvari szállítónál
BUDAPEST,

Kossuth Lajos-utca 14—16.

KRISTÁLY
— természetes hydrocarbonátos ásványvízforrás, mely szénssavval telítetű. Az emésztési elősegítő pompás asztali ital. Vidékre és külföldre fuvardíjmentes szállítás. — Kérjen árjegyzést a Szt. Lukácsfürdő Kútállástól, Budán.

Az illetékes miniszterterüvek felügyelete alatt álló
Esti Kereskedelmi Szaktanfolyamokra

a beiratások már megkezdődtek. **Előképzítő- és hánidő-tanfolyam.** Nők is felvétnak. **Zárvizsgálatok.** Végbonyolítás. Tandíj egész évre tíz korona. Hallgatók csak korlátolt számban. Beiratás idején 1—2 óra, este 8—10 között a **Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesületében**, Andrássy-út 13. Prospektusai szolgálunk. — Ugyanott „A Kereskedelmi Alkalmazottak”-ra előkészítők elfogadottak. (Egész évre két korona, fél évre egy korona.) **Díjmentes helykövetítés** fűtűkék és alkalmazottak részére.

(Az e rovat alatt közölteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

SPORT

... **A baden-badeni versenyek.** Baden-Badenben ma kezdődött a nemzetközi meeting a francia lovak élénk részvétele mellett. Lovaink, amelyek pedig minden évben szép sikert értek el az ifezheimi versenytéren, ezidén egészen távolmaradtak. Az első napon futották a Fürstenberg-emlékversenyt, melyet a nyerőnek jelentett *Macdonald II.* nyert meg Öb és Sasam ellen. Az Altes Badener Jagdrennenben *Elfdale* győzött *Scotchmoor* és *Carlito* ellen.

A Szent István-díj.

— Az okos ló. —

Budapest, augusztus 21.

Sokezernyi közönség jelenlétében folyt le az augusztusi meeting ötödik napja, melynek keretében került döntésre a 80.000 koronás Szent István-díj. Valóságos kocsitábor vágatott a versenyter felé és se szeri, se száma nem volt a gyalog kiránduló közönségnek. Már jóval a versenyek megkezdése előtt szorongásig megteltek az egyes helyek közönséggel, amelynek soraiban felette nagy számban voltak a vidékről felrándult idegenek is. A nagytribünön a mágnásvilág csaknem teljes számban jelent meg, sőt Bécsből is sokan látogattak le hozzánk, hogy tanui legyenek a klasszikus verseny kimenetelének. A nap bevezető futama a Kétévesek eladóversenye volt, mely óriási meglepetéssel végződött. Kilenc résztvevő közül ugyanis Geist Gáspár Toilette-je nyerte meg a futamot, nem kevesebb mint *harminckilencszerez* pénzt jutatta hiveinek. A felette nagy kvóta által okozott meglepetéstől eltekintve, meglehetősen közönséggel nézte a közönség az első két futamot, de annál nagyobb lett az izgatottság, amikor a Szent István-díjra került a sor. Százával siettek az érdeklődők a nyergelő felé, hogy az ütközet előtt még egyszer megszemléljék a kombattánsokat. Nyolc ló számát húzták föl a jelzőtáblákra s ezek közül főleg *Macdonaldnak* és *Futótűznek* akadt sok nézője. A parádénál a legjobb benyomást *Macdonald*, *Futótűz* és *Viribus unitis* tették, de jól nézett ki *Jenkins* és *Orion* is. A ringben ezalatt megváltozott az odds-lista képe és a verseny napjág faviorit *Futótűz* helyét *Macdonald* foglalta el, melyet tulajdonosa még az utolsó percekben is nagy összegekkel fogadott. *Szemere Miklós*, mintegy ellensúlyozásul konokul kitartott *Futótűz* mellett és valahányszor *Péchy Andor* *Macdonald*ot fogadta, ugyanannyiszor *Szemere Futótűzre* helyezett el ezeket.

E költséges licitálásnak a startot jelző csengetés vetett véget. Tizenhatodszor futották ezuttal a Szent István-díjat, de a legöregebb turfíratógatók sem emlékeznek arra, hogy ilyen klasszikus futamban ilyen hivány start lett volna mint ezidén. *Tolmács*, amelynek semmi esélye nem volt és köztudomásulag egyike a legidegebb lovoknak, annyira rakoncátlanodott a startnál, hogy miatta vagy egy jó félóraig nem lehetett a mezőnyt elindítani. Hogy miért küldenek ki ilyen lovat, annak csak az istállója lehet a megmondhatója. Mikor aztán végre nagynehezen tömörült a mezőny, *Viribus unitis* a verseny egyik legrealisabb jelöltje, olyan rossz startot kapott, hogy 15 hosszinyi veszteséggel követte a mezőnyt. A legjobban *Kapus*, *Orion* és *Macdonald* indultak el és ebben a sorrendben haladtak is a cél felé. A forduló után *Kapus* mintegy megszaladt ellenfeleitől és feltartva öt hosszal győzött *Orion* ellen, melyet egy hosszal hátrább *Macdonald* követett harmadikként *Jenkins* és *Futótűz* előtt. *Kapus* győzelme valóságos meglepetést keltett a turfón és a legkisebb mértékben sem volt népszerű. Ez a ló három nappal a Szent István-díj előtt a lehető leggyalázatosabb formát mutatta és im csodák-csodája, a nagy napra egyszerre táltossá változott. Mostanában sokat írtak a lapok

tudós lovakról, úgy látszik Kapus is egyike ezeknek, mely nem tartja érdemesnek, hogy potom kétezerkoronás díjért megerősítse magát, de ha 80.000 koronáról van szó, akkor az okos állat nem habozik, hanem úgy fut, hogy csak a beavatottak ismernek rá. Nem akarunk a Schosberger-istálló jöhízműségében kétkedni, de hogy Aylin zsoké urnak nem szarad-e a lelkén Kapus két utolsó rossz futása, arra igazán nem mernék esküt tenni. Sada Jacco legutoljára is egyszerűen legalloppozta a Szent István-díj ezidei nyertőjét és így papíron át ez volna a monárkia egyik legjobb lova. Ezt azonban, azt hisszük, még az egész Schosberger-istálló sem hiszi. Konstatálnunk kell még, hogy a közönség körében még soha sem volt egy ló győzelme oly népszerűtlen, mint a Kapusé, és meg vagyunk róla győződve, hogy nagy megnyugvást kelte a turf látogatók körében, ha e felette gyanus formaváltozás szigorú vizsgálatra indítaná a Lovar-Egylet vezetőségét. A nap többi futamai eltörpültek e mellett az esemény mellett és annak részletes ismertetését az alábbiakban adjuk.

Vasárnap szintén óriási számu közönség jelent meg a turf-on. Ennek a napnak az érdekessége a Kettős ivadékverseny volt, melyet kilenc résztvevő közül King Rob nyert meg imponáló stílusban. Ezen a napon különben, csodák csodája! — a papírforma is érvényesült s így a közönség némileg regresszállhatta magát azért a sok veszteségért, amit az ideai összevisszafutások okoztak. A két versenynap részletes eredménye a következő:

Szombat:

I. *Kétlővesek eladóversenye.* Díj 2000 korona. Távolság 1400 méter. Mrávik P. *Toiletteje* (Boeckai) első, Kuli második, Karikás harmadik, azután Gage, Ocs, Pírok, Szürkület, Forgószél, Patatras. Totalizátor: 10:382. Helyrefogadások: I. 50:218. II. 50:80. III. 50:86.

II. *Nyeretlen eladók handicapje.* Díj 2000 korona. Távolság 2000 méter. Schosberger L. *Páros* (Cleminson) első, Donáth második, Angyom harmadik. Több ló nem futott. Totalizátor: 10:16.

III. *Szent-István-díj.* Díj 60.000 korona az elsőnek, 10.000 korona a másodiknak, 6000 korona a harmadiknak, 2000 korona a negyediknek. Schosberger L. *Kapus* (Aylin) első, Orion (Cleminson) második, Macdonald (Taral) harmadik. Futótíz negyedik, azután Jenkins, Gazette, Viribus unitis, Tolmács. Totalizátor: 10:190. Helyrefogadások: I. 50:158. II. 50:130. III. 50:74.

IV. *Nyeretlen kétlővesek díja.* Díj 3000 korona. Távolság 1000 méter. Gróf Teleki L. *Peturja* (Lewis) első, Löwenherz (Janek) második, Koma (Bichler) harmadik, azután Runaway Girl II., Conference, Simay, Rizibizi, Eletta, Liza, Blitz. Totalizátor: 10:26. Helyrefogadások: I. 50:78. II. 50:104. III. 50:184.

V. *Nyeretlen kétlővesek handicapje.* Díj 3000 korona. Távolság 1000 méter. Gróf Esterházy M. M. *Önkéntes urja* (Cleminson) első, Rézi (Lewis) második, Bona sera (Baines) harmadik, azután Vínó tinto, Aldás, Góhér, Róna, Kiboko, Huncut, Bunkó, Mente. Totalizátor: 10:28. Helyrefogadások: I. 50:74. II. 50:118. III. 50:156.

VI. *Eladóverseny.* Díj 2000 korona. Távolság 1100 méter. Péchy A. *Frutturaja* (Fetting) első, Curieuse második, Rother bon harmadik, azután Caudry, Petrolay, Aurelia, Barkóczy. Totalizátor: 10:53. Helyrefogadások: I. 50:154. II. 50:92. III. 50:76.

VII. *Háromlővesek handicapje.* Díj 3000 korona. Távolság 1800 méter. Báró Herzog *Katonája* (Cleminson) első, Thorane (Lewis) második, Mindjárt (Bulford S.) harmadik, azután Scronconcolo, La Plata. Totalizátor: 10:72. Helyrefogadások: I. 50:68. II. 50:60.

Vasárnap:

I. *Viztorony-díj.* Díj 3000 korona. Távolság 2400 méter. Capt. Z. *Menyecskéje* (Bonta) első, Kikelet (Walkington) második, Iráska (Taral) harmadik, azután Lennox. Totalizátor: 10:58. Helyrefogadások: I. 50:64. II. 50:52.

II. *Eladóverseny.* Díj 2000 korona. Távolság 1500 méter. Báró Herzog M. *Nikilája* (Bulford S.) első, Derü (Martinkovics) második, Confrater (Walkington) harmadik, azután Win, Servus Brezina, Duloinea, Nevir in doubt. Totalizátor: 10:43. Helyrefogadások: I. 50:72. II. 50:66. III. 50:100.

III. *Csömöri-díj.* Díj 3000 korona. Távolság 1400 méter. Egyedi L. *Lollója* (Lewis) első, Har-

cos (Bulford S.) második, Prior (Taral) harmadik, azután Mixi, Ornament, Camperdown, South Star, Pusztán. Totalizátor: 10:47. Helyrefogadások: I. 50:72. II. 50:156. III. 50:70.

IV. *Kettős ivadékverseny.* Díj 20.000 korona az elsőnek, 3000 korona a másodiknak, 1000 korona a harmadiknak. Távolság 1100 méter. Egyedi L. *King Robja* (Lewis) első, Buddhist (Adams) második, Bóbita (Janek) harmadik, azután Néza, Menyörgős, Bayonet, Siess, Jurgurtha, Junák. Totalizátor: 10:23. Helyrefogadások: I. 50:68. II. 50:104. III. 50:84.

V. *Nyeretlen kétlővesek eladóversenye.* Díj 2000 korona. Távolság 900 méter. Gróf Pejacsevich A. *Kaporja* (Pretzner) első, Calabrias (Walkington) második, Avenida (Janek) harmadik, azután Advance Guard, Nászuram, Gondolat, Mary, Futár, Pártütő, Homely, Szt. Király, Nyalánk. Totalizátor: 10:42. Helyrefogadások: I. 50:82. II. 50:112. III. 50:114.

VI. *Weller handiap.* Díj 3000 korona. Távolság 1000 méter. Gróf Bathyány E. *Ormódja* (Taral) első, Corfu (Janek) második, Dereze (Milburn) harmadik, azután Salute, Rabulist, Parányi, Biri, Teles, Master Jack, Gute Gabe, Rother Bon, Snip-snap. Totalizátor: 10:23. Helyrefogadások: I. 50:72. II. 50:78. III. 50:134.

VII. *Nyeretlen díj.* Díj 3000 korona. Távolság 1600 méter. Somosi nénes *Hangyárja* (Lewis) első, Dolomit második, Donáth harmadik, azután Tibore. Totalizátor: 10:35. Helyrefogadások: I. 50:88. II. 50:192.

TÁVIRATOK

A török reformok.

Konstantinápoly, augusztus 21. *Sakir* pasa, az útszűkítő váli, *Galib* bej csendőrezredessel Ipkibe utazott, ahol állítólag az új rendőrség és csendőrség behozatala miatt kihágásoktól tartanak.

Konstantinápoly, augusztus 21. *Hilmi* pasa főfelügyelő bizottságot küldött a Dibrei szandzsákba (monasztiri vilajet), hogy az ottani albanokat a rablótámadások beszüntetésére bírja.

Szerkesztői üzenetek.

— Köziratokat nem adunk vissza. —

809.165. *száma előfizető.* 1. A helyes kifejezés ebben az esetben: Tizenöt zsákot küldök. Ha határozott névelő van előtte, csak akkor állhat az ige tárgyas formában. — *K. L.* Nyujtson be látogatási bizonyítványt a hadkiegészítő parancsnoksághoz, úgy elkerülheti. — *B. K. Miskolc.* 1. Ahány ház, annyi szokás. Megállapodás dolga. 2. Nem tudunk róla. — *Sch. J. Budapest.* Cselekedjék szíve szerint. Úgy látszik, szerencsémről szó sincs, mert a lemondás nem tartozik a szerelem fegyverei közé. — *R. A.* Nem közölhetjük. — *Gy. J. Nagyvárad.* Nem nekünk való. — *Előfizető fia. Széle.* A Budapest, I. Győr-ut 7. szám alatt lévő polgári iskolai tanítóképzőbe azokat veszik föl, akik a tanítóképzői tanfolyamot elévéltezték vagy középiskolai érettségi bizonyítványt mutatnak föl. — *314.315.* IV. Váci-utca 41. szám alatt lakik. Meltóztatassék oda címezni a levelet. — *Amerika 15.* Az Idegenforgalmi és Utazási Vállalat (Budapest, IV. Vigadó-tér 1. szám) készséggel utbaigazítja. — *Szerelmes a nap a holdba.* A kiserélt stádiumában van. — *Mohár.* Gyűgö. — *Senki.* E. G. postafőtiszt. József-körút 68. szám alatt lakik. Címe: tekintetes. — *S. D. Veszprém.* Igen. — *Régi előfizető.* 1. Az újságok a tényállásról számolnak be. 2. Mint tengerészbiztosí növekedik vagy tengerészjelölt léphet a haditengerészet szolgálatába. Az ilyen minőségbe való kinevezés után évi 1200 korona fizetést kap. — *Előfizető fia. Markez.* A középiskolai tanítóképző intézet igazgatóságához (Budapest, VIII. Szentkirályi-utca 19. szám) forduljon prospektusért. — *Sch. S. Miskolc.* Névmagyarosítási ügyért készséggel előmozdítja Telkes Simou miniszteri számtanácsos (Budapest, I. Attila-utca 85. szám). — *Hű olvasó.* Tulajdonképp nem szabad, de sokan megteszik. — *Zöld vadász.* Az illetékes kerületi előjáróság-nál jelentse be. — *V. E.* A budapesti állami felsőparipiskola (VIII., Népszínház-utca 8. szám) készséggel becsátja rendelkezésre a prospektust. — *315.084.* Az egyes ösztöndíjak pályázati feltételei a tudományegyetem hirdető-tábláin olvashatók. — *M. E. Bályu.* Kérvényéhez születési, erkölcsi és minősítési bizonyítványt mellékeljen. A vonatkozó kimutatást az V. Ferenc-József-tér 7. szám alatt lévő főkapitányság rendelkezésre becsátja. — *S. A.* Mi sem természetesebb, mint hogy érvényes. — *R. J.* Nem közölhetjük. — *A. J. Fegaras.* Köszönjük, de már volt róla szó. —

B. J. Miklósfalva. A vadóri vizsgálatok megtartására Budapesten, Pozsonyban és Szombathelyen van vizsgáló-bizottság. Vadóri vizsgálatra becsátják azokat a feddthetetlen magaviseletű, husz éven túl lévő jelentkezőket, akik igazolják, hogy irni, olvasni, számolni tudnek és legalább három évi vadászati gyakorlatuk van. A vizsgálatra az az erdőfelügyelő ad engedélyt, akinek a kerületében a vizsgálatot megtartják. A szó- és írásbeli vizsgálat díja 10 korona. — *L-y. Miskolc.* Csak a számozás maradt el és ez tisztára nyomdai hiba. Az öszetartozás rendben van, sokkal inkább, mint ha az a közbülső, nagyon gyöngö dolog is ott látatlanodott volna. Az álnév mögött rejtőzködő valódi névre egyebiránt sokan kíváncsiak. — *Sz-B. Balaton-Füred.* 1. Falb Rudolf német természetű Oddechban, Stírriában született 1838-ban. Nevezetesebb művei: *Sterne und Menschen; Wetterbriefe; Das Wetter und der Mond* stb. Falb adta ki a kritikus napok kalendáriumát is. 2. Az Országos Magyar Királyi Meteorologiai és Földmágnességi Intézet idő-prognózis-osztálya az időjárásit telegráfiaival foglalkozik. A hazai és külföldi meteorologiai állományok adatait naponként időjárásit jelentésben hozza nyilvánosságra és kiadja a körzvényesürgönyben naponként terjesztett prognózist. 3. Megbizhatóság dolgában biztosabb. 4. Van, aki így jósol, hogy tud-e más kérdés. — *Postás.* Posta- és táviratú gyakornokjelöltek egyelőre nem vesznek föl, mert a létszám betelt. — *R. M. Rimaszombat.* Oszlassa el a félreértést. — *Barlva.* Droguériákban kap ilyen szereket használati utasítással együtt. — *Szegény leány.* Jótékonyági egyesületek támogathatják. — *Kispesti olvasó.* A honvédelmi miniszterhez nyujtson be kérvényt. — *Olvasó.* Nem közölhető. — *Sch. M. Rajta* van a tehetség nyoma, de még kiforratlan. — *G. Szerencs.* Angol eredetű. — *F. M. Nagy-Megyer.* Akkor természetesen tárgyatlan a kauciókövetelés. — *Sz. J. Uhorszka.* A városi előjárásúgnál érdeklődjék. — *Sz-Liget.* 1. Sajnáljuk, de cégek belső ügyeiről e helyütt nem nyilatkozunk. 2. Az állatorvosi főiskola igazgatósága (Rottenbiller-utca 23-25. szám) küld prospektust. — *B. K.* Jelentkeztek a dékánál, aki az eljárás felé majd tájékoztatja. — *W. A. J. Bármilyen érettségi bizonyítványt nyújt beiratkozhatik az államszámviteltani tanfolyamra. Államszámviteltani vizsgával különböző állami hivatalokban lehet számvevősségi, pénztári vagy ellenőrző tisztviselő. A tanfolyamra vonatkozó tudnivalók benne vannak a rendkívüli egyetemi hallgatók utmutatójában, amelyet díjmentesen kaphat meg a Politzer Zsigmond és fia cégnél (Budapest, IV. Kecskeméti-utca 4. szám). — *Böröndgyár.* Tisztán családi ügy, amelylyel nem foglalkozhatunk. — *Printemps.* 1. Ha a felső négy osztályból tett külföldi vizsga után leteszi az osztályvizsgát, érettségire becsátják. 2. Egyéni dolog. 3. Fölveszik. — *314.503. számu előfizető.* 1. Illő, hogy ön is köszönjön. 2. Brautführer a német neve. 3. Orvos dolga. — *311.355. számu előfizető.* Szabály szerint nem szabad fékezni nélkül kerékpározni. *307.327. számu előfizető.* A műegyetemen kiírják a vonatkozó pályázatokat. — *Szokolovits. Krisztina-körút.* 1. Fölhasználható. 2. A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete (Budapest, VI. Andrásy-ut 13. szám) kívánatra részletes utbaigazítást ad. — *L. H. Budapest.* Még nem érik el a közlés mértékét, de biztató ígéretet adnak a jövőre. — *Jászberény.* Ki hogy akarja. — *B. M. Ó-Buda.* Jog szerint lehet. — *D. Á.* A miniszter most nem fogad. — *H. S. Noszloy.* Majd annak idején közölteszik a pályázatot. — *R. J. Eger.* Az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnél (Budapest, IX. Köztelék-utca 8. sz.) méltóztatassék érdeklődni. — *315.862. számu előfizető.* A fizetési viszonyok nem biztatók, bejutni amellet nagyon nehéz. — *305.305. számu előfizető.* Az V. ker. Wurm-udvarban lévő konzulátus készséggel ad utmutatást. — *D. P.* A Köztelék című szaklap szerkesztősége (Budapest, IX. Köztelék-utca 8. szám) rendelkezésére becsátja a vonatkozó jegyzéket. — *Gazdatiszt. Eger.* A Nemokleveles Gazdaszettek Országos Egyesülete (Budapest, Baross-tér) előmozdítja ügyét. — *Cukor-édes.* Sajnáljuk, de e helyütt cikkeket nem ajánlunk. — *N. M. Jászberény.* Egy nagyobb fővárosi könyvkereskedéstől tessék árijegyzéket kérni. — *Faust. Lugos.* 1. A budapesti V. kerületi állami főgimnáziumnak dr. Wagner Alajos az igazgatója. 2. Használhatatlan. — *Komárom-Ujváros.* Házassági bontókadály. — *S. Lelkesz.* Az Országos Zeneakadémiába (VI. Andrásy-ut 67. szám) fülvehetik. Az igazgatóságtól tessék utmutatást kérni. — *A. B. Losonc.* Még van ideje a beiratkozásra, de tandíjmentességért nem folyamodhat, legfeljebb csak tandíjfizetési halasztásért. *D. G.* Bármely fővárosi könyvkereskedés révén megszerezheti. — *Jól értett.* A Budapest, Rottenbiller-utca 23-25. szám alatt lévő állatorvosi főiskola igazgatóságától kérjen értesítést. — *L. S. Győr.* 1. A köteleességét teljesítenie kell. 2. Születési, honossági, erkölcsi és minősítési bizonyítvány és a hadkötelezettségre vonatkozó okmányok keljenek hozzá.*

KÖZGAZDASÁG

Kereskedő-kongresszusok.

Budapest, augusztus 21.

Szent István-napján tartotta meg az Üveg- és Porcellánkereskedők és Üvegesek Országos Egyesület az évi rendes közgyűlést s ezzel kapcsolatosan most rendezte az első országos üveges-kongresszust. Erre az alkalomra igen nagy számban jelentek meg az érdeklődő üveg- és porcellánkereskedők a Vigadó egyik termében.

Az elnöki székét Görög István nagykereskedő, fővárosi bizottsági tag foglalta el. Klopfer Jakab pénztáros jelentését tudomásul vették és köszönetet szavaztak neki fáradozásaiért. Következett a tisztujtás. Ennek során ismét egyhangulag és lelkesedéssel Görög Istvánt választották meg elnöké; alelnökök lettek: tóvárosi Fischer Emil és Székács J.; főtitkár: Illés József; pénztáros: Klopfer Jakab; ellenőr: Glatz Géza; gondnok: Salzer Salamon; felügyelő-bizottsági tagok: Forgó Miklós, Grün Márk, Kohn Vilmos. Ezenkívül megválasztották az informálótagokat s a választmányt.

A választások befejezte után a kongresszus ülése kezdődött ugyancsak Görög István elnöklésével, aki hangsúlyozta, hogy küzdelmük célja az, hogy a hazai üvegesek lehetőleg csak hazai cikkeket hozzanak forgalomba, továbbá a hálózás megszüntetése és hogy a szakma képzéséhez köttessék. Az elnök ismétlen hangsúlyozza, hogy az iparuk egyik legnagyobb megrontója a hálózás s az ezzel kapcsolatos kontárkodás. Kéri, járuljon hozzá a közgyűlés, hogy ennek az orvoslását kérve, küldjenek közelebb több tagból álló küldöttséget a kereskedelemügyi miniszterhez. (Általános helyes.)

Tóvárosi Fischer Emil alelnök nagyrédekü előadást tartott ezután a hazai gyártású üveg- és porcellánárak folkarolása érdekében. A következő határozati javaslatot terjeszti elő:

Mondja ki a Magyar Üveg- és Porcellánkereskedők Országos Egyesületének kongresszusa, hogy a hazai üveg- és agyagipari termékeket a legnagyobb mértékben pártfogolni kívánja és föl-szólítja az egyesület összes tagjait, hogy olyan cikkeket, amelyeket hazai gyáraink előállítanak, csakis hazai iparvállalatnál szereznek be.

Az előadáshoz pártolólag szóltak: Bolváry Dénes, Grünfeld Ármin és mások s azután egyhangulag fogadták Fischer határozati javaslatát.

Somogyi Ferencnek Mármaroszigetről írásban érkezett javaslatát kiadták a választmányának.

Ezzel a tárgysorozat ki volt mérülve s a kongresszus az elnök életével véget ért.

Ugyancsak Szent István napján mintegy 500 bórkereskedő gyűlt egybe az O. M. K. E. nagytermében kongresszusra, hogy megvitatassanak néhány napirendre került szakkérdést s azok tisztását előmozdítsák.

Hirsch A. Jakab az előkészítő bizottság nevében üdvözölte a megjelenteket, köszönetét fejezve ki az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülésnek, hogy magát maróthi Fürst Bertallal képviseltette. Majd német nyelven üdvözölte az Ausztriából érkezett néhány vendéget s felhívta a megjelenteket a tisztikar megválasztására.

A jelölő-bizottság ajánlatára elnöknek: Hirsch A. Jakab, társelnököknek: Germanus Sándor, Márton Lipót, Sigmund János (Segesvár), Breinstörter Károly (Nagyszében), Wiener Henrik (Győr) és Ferenczy Frigyes (Nagyszében) választott meg.

Ezután maróthi Fürst Bertallan az OMKE megbízásából üdvözölte a kongresszust, mérséklésre és óvatosságra intvén őket a kívánalmak tekintetében s kérte a kongresszust, hogy az általános kereskedelmi érdekeket tartsák szem előtt.

A napirendre átvért Meller Jerome előterjesztette a kongresszus első pontját: „Állásfoglalás a szövetkezetek állami támogatása ellen.” Az előadó erősen támadta a kereskedelmi kormányt, mely a bórkereskedők rovására az anyagbeszerzési szövetkezeteket túlnagy mértékben anyagiilag is támogatja. Indítványt nyújtott be, mely felhívja a kormányt és országgyűlés figyelmét

arra, hogy az anyagbeszerzési szövetkezetek anyagi támogatása a kormány részéről súlyos igazságtalanság, s törvényes intézkedést kér a szövetkezetek céltalan segítése tekintetében. Az indítványt Elkán Lajos (Hódmezővásárhely), Hüvös Jakab és mások hozzászólása után elfogadták.

Utána Mészáros L. Lajos (Győr) és Preisach János (Pápa) terjesztették elő a következő indítványt: A kongresszus felkéri a magyar és osztrák bórgyárosokat és nagykereskedőket, hogy a kisiparosokkal való közvetlen összeköttetést, mely a közvetítő kereskedelmet lehetetlenné teszi, ezen-tul mellőzzék; egyuttal elhatározza, hogy azokkal, akik e kérését teljesíteni nem hajlandók, az üzleti összeköttetést 1905. január 1-től kezdve megszakítják. Az előadók hosszabb beszédben támogat-ták indítványukat, melyet Fleischer József és Meller Jerome hozzászólása után elfogadtak azzal, hogy a nagykereskedők és gyárosok már most kötelezzék magukat az indítványban foglaltakra.

Majd Reich Pál az alkalmazottak nevében szép és méltányos beszéd kíséretében indítványt terjesztett elő, melyben az ipartörvény revízióját sürgeti, de annak elkészültéig is több újítást kíván az alkalmazottak érdekében. Az indítványt elfogadták.

Ezután déli szünet következett. Szünet után Fleischer József (Sopron) határozati javaslatot nyújtott be, melyben felkéri a közös hadügyminisztert, hogy a hadseregnek cipőjavításra szükségelt bóranyag, ugy mint azelőtt, a katonaság állomási helyeiségeiben lakó bórkereskedőknél szerzessék be.

Többek hozzászólása után Müller Jerome javaslatot terjeszt elő, mely felhívja a hazai bórkereskedőket, hogy létesítsenek egy a bórkereskedőket támogató bankot. A kongresszus elfogadta a javaslatot s bizottságot küldött ki a bank szervezési munkálatainak teljesítésére.

Végül Germanus Sándor tett előterjesztést aziránt, hogy a külföldi gyárosok magyar képviselőt és ügynököt tartsanak. Ez előterjesztés elfogadásával a kongresszust az elnök berekesztette, köszönetet mondva különösen az előadóknak és a titkárnak.

Délben lakoma volt, melyen számos felkötözött mondtak az elnökségre, az O. M. K. E. jelen-volt képviselőire, Meller Ferenc szerkesztőre stb. stb.

Az olasz kereskedelmi szerződés. Az Olaszországgal folytatott kereskedelmi szerződési tárgyalásokról kitudódott az, hogy az osztrák és a magyar kormány bizonyos feltételek mellett hajlandó volna 200.000 métermázsza olasz bort alacsonyabb vám-tétel mellett beengedni. Az olasz küldötteknek a kedvezményes bornak a mennyisége ellen nincs kifogásuk, de ragaszkodnak ahhoz a követelés-sükhöz, hogy a vám 12 koronában állapítsák meg, míg a magyar és az osztrák kormány a 25 koronás vámot minimumnak tekinti. Most Fiuméből azt táviratozzák, hogy Olaszország a kereskedelmi szerződés mielőbbi megkötése érdekében kiviteli prémiumot akar adni a bortermelőnek. Ily kiviteli prémiumok már voltak Olaszországban 1894-ig, amikor beszüntették azokat. A kiviteli prémiumok statuuálása enyhítené a magasabb borvammal járó bajokat. Olaszországban azt hiszik, hogy ily reuszabályok megkönnyítenék a megegyezést a borvám kérdésében. Kiviteli prémiumokra egy millió lírárt szánt a kormány, ami métermázsánként öt lírával apasztaná az olasz bor vámját. Az olasz kormány reméli, hogy ezzel siettetni fogja a tárgyalásokat és teljesíti a pugliai bortermelők kívánását annál is inkább, mert Pugliában már nagyobb kötések csinalnak szállóban. Egy vallombrosi távirat szerint a megegyezés most már csak rövid idő kérdése.

A Magyar Általános Hitelbank, mint értesülünk, Kornfeld Zsigmond vezérigazgatónak, aki most Ostendeben időzik, visszatérése után, körülbelül augusztus 25-én fogja közzétenni felévi mérlegét.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Augusztus 20. —

Kinevezések. A m. kir. igazságügyminiszter Vízzy Ferenc beszerzei kir. törvényszéki segéd-telekkönyvezetővé a naszói királyi járásbíró-sághoz telekkönyvezetővé, a vallás- és közoktatás-ügyi miniszter Elek Gyula, Ády József, Nagy Kálmán, Balázs József, Márton Ilona, Möricz Ida, Péter Emilia és Szász Ilona okleveles tanítókat, illetve tanítókat, valamint özv. Gspanné Schwarzel Mari és Gilbert Róza kézimunka-tanítókat ugyanezen állami elemi népiskolához rendes tanítókká, tanítónekké, illetve kézimunka-tanítónekké, Bohn Antal okleveles tanítót a ma-kói tanyai, Jakus Imre okleveles tanítót a rud-nói állami elemi népiskolához rendes tanítónak, — a m. kir. pénzügyminiszter a tatai m. kir. adó-hivatalhoz Sántó Jakab tatai, az glóbuli m. kir. adóhivatalhoz Kemény Bernát Béla homonnai adóhivatali díjtalan gyakoronokot adóhivatali díj-as gyakornokká, — a m. kir. posta-távírdó és távbeszélő elnökgazdátja Kisfaludy Károly és Eperjessy József okleveles gépészmérnököket a X-ik fizetési osztály 3-ik fokozatába ideiglenes minőségű posta- és távírdázattékké, — a trencsényi m. kir. pénzügyigazgatóság Ivanovszky Oszkár vágbeszerzei lakost a puchói m. kir. adóhivatalhoz díjtalan adóhivatali gyakoronokká nevezte ki.

Megegyezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Fölkel Béla szatmárnémetii kir. kath. főgimnáziumi rendes tanárt rendes tanári minőségében véglegesen megegyesítette.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Patyi István losonczi állami tanítóképző-intézeti segédtanárt a szabadkai állami tanítóképző-intézethez, Müller Ottilia znióvár-aljai állami elemi iskolai tanítónő a piliszent-iváni állami elemi iskolához jelen minőségben, Orosz Endre apahidai állami elemi iskolai tanítót a kolozsvári állami elemi iskolához áthelyezte.

Pályázatok. Arad-, Bács-Bodrog-, Baranya-, Bars-, Bereg-, Bihar-, Brassó-, Csik-, Fogaras-, Gömör-, Kishont-, Háromszék-, Heves-, Hont-, Hunyad-, Kis-Küküllő-, Kolozs-, Krassó-Szörény-, Liptó-, Máramaros-, Maros-Torda-, Nagy-Küküllő-, Nógrád-, Pozsony-, Sáros-, Szatmár-, Szilágysági-, Temes-, Torda-Aranyos-, Torontál-, Trencsén-, Turóc-, Ugocsa-, Vas-, Veszprém-, Zemplén- és Zólyomvármegyék területén a járási főszolgabírák mellé rendszeresített pénzügyi számlellenőri, esetleg számtisztai, számlellenőri állásokra augusztus hó 24-ig. — Az akasztaltnai m. kir. főbányahivatalnál mázsatiszti állásra 4 hét alatt. — Az eperjesi pénzügyigazgatóságnál pénzügyi szemlélni állásra 2 hét alatt. — Debre-czen szab. kir. városnál gyámmentési ellenőri és szállásbiztos állásra szeptember hó 30-ig. — A kolozsvári tanítóképző-intézeti tanári állásra szeptember hó 10-ig. — A szabadkai tanítóképző-intézeti tanári gyakorló iskolai tanítónői állásra szeptember 10-ig. — A kézdívásárhelyi adóhivatalnál adótárnoki állásra 14 nap alatt. — A kolozsvári tanítóképző-intézeti tanári gyakorló iskolai tanítónői állásra szeptember 10-ig adan-dók be a kérvények.

Napirend.

Naptár: Hétfő, augusztus 22. Római-katolikus: Timót. — Protestáns: Filibert. — Görög-orosz: (augusztus 9.) Mátyás. — Zsidó: Elul 11. — Nap kél: 4 óra 49 percek. — Nyugszik: 6 óra 43 percek. — Hold kél: 4 óra 34 percek délután. — Nyugszik: 1 óra 17 percek éjjel.

A miniszterek nem fogadnak.

Könyves Kálmán művészeti szalon (Nagymező-utca 37.) nyitva díjtalanul egész nap.

Nemzeti Múzeum. Természettörténi tár nyitva 9 órától 1-ig. A könyvtár történelmi és irodalomtörté- neti kiállítása megtekinthető d. e. 9 órától dé- lután 1 óráig. Belépő-díj 1 korona. — Néprajzi tár (Csillag-utca 3.) nyitva 9 órától délután 1 óráig. Belépő-díj 1 korona. — Növényzet (Széchenyi-utca 1. sz.) megtekinthető kutatók számára díjtalanul 9 órá- tól délután 1 óráig. Többi tárai megtekinthetők 1 korona díj mellett.

Iparművészeti múzeum zárva. Az Akadémia Goethe-szobája nyitva délelőtt 10 órától 12-ig.

Közlékdései múzeum a Városligetben nyitva d. e. 9—12 óráig és délután 3—6-ig.

Nyilvános könyvtárak zárva.

Az aquinumi ásatások és múzeum. Megtekin- tetők egész nap III. ker. Ó-Buda, Külső-Szent-Endreut. Helyérdekű vasut a Pálffy-térről.

Mentőegyesület helyiségei a Markó- és Solyom- utca sarkán, reggel 8 órától este 6-ig.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, ke- reskedelmi szakkönyvtára, tudakozó-osztálya és keleti mintatára V. kerület Váci-körút 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelem-történeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetőség áru- sításiakat is eszközöl) a városligeti iparsarokban (vasár- és ünnepnapokon is) nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság V., Váci-körút 23. szám).

REGÉNY

KÉT SZENVEDÉLY

Irtá: APRAXIN JULIA grófnő

(21)

XVIII.

Az első napok alatt, amelyeket Armand de Charcot Mon-Reposban töltött, közte és Julia között rendkívüli feszesség uralkodott, amely sem a márkí, sem Mária figyelmét nem kerülte ki.

A márkí, akinek a lelkében ez a feszültség az első gyanút keltette, elhatározta, hogy megfigyeli Juliának Armand iránt való viselkedését, a nélkül, hogy sejtetni engedte volna, hogy észrevett valamit.

Attól a naptól kezdve, amikor a márkí beleegyezett abba, hogy Bussac kisasszonynak, azt a nagy felelősséget is átérzte, amelyet magára vállalt. Tisztában volt azzal, hogy a jövőben Juliának a hírneve épp oly kedves és fontos lesz neki, mint amilyen kedves és fontos egy apára nézve az ő leányának jó híre. Moreuil rendkívül szenvedett arra a gondolatra, hogy a fiatalok talán szerették egymást, a nélkül, hogy számot adtak volna maguknak eddig néma szerelmükről.

Már is keserves szemrehányást tett magának, hogy olyan túlságosan könnyen egyezett bele öreg barátjához kivánságába; mert az a gondolat, hogy talán akadályos lehet unokaöccse boldogságának, akit imádott, mintha csak a saját fia lett volna, és Julia boldogságának, akit olyan gyöngéden szeretett, a világ legboldogtalanabb emberévé tette.

Armand, a maga részéről, joggal vádolta most magát azzal, hogy oka azoknak a zavaroknak, amelyek annyira emésztették, most, amikor már tisztában volt az ő szerelmének nagyságával Julia iránt és amióta látta azt a ledönthetetlen akadályt, amely Julia közt és közte meredezett.

Charcot hiúságának éppenséggel nem volt oka arra, hogy ki legyen elégítve, annyira üldözött egy idő óta a balsors. Egyfelől Lowenstern Klotild állott bosszút rajta, szeretőjeül fogadva el Corriant, másrészt Julia megmutatta neki, hogy nem szerette, miután feleségül ment Moreuil márkíhoz.

Minden látszat szerint Lowenstern Klotild játszott tehát vele és ez a hiu asszony, akiről Armand azt hitte, hogy teljesen a hatalmában tartotta, egyszerűen mulatott az ő jóhiszeműségén. Önzése játékszerű fogta fel őt s mielőtt meguntta, elvetette magától.

Ami Juliát illeti, akinek a szerelmében ugy hitt, mint az ég angyalainak a tisztaságában, az egy aggastyánna mellőzte őt s attól a naptól kezdve, amikor Mon-Reposban termett, olyan ridegséggel bánt vele, amely csaknem irtózatához volt hasonló.

És ő, Armand de Charcot, a szerencse embere, a férjek réme, az anyák ijedelme, azt látta, hogy egyszerre elhagyta az a két nő, akiről azt hitte, hogy a legőszintebben szeretik őt.

Nem lévén hozzázokva az efféle családásokhoz, nem igen tudta, hogy mihez fogjon.

Igazán szerette Moreuil márkínét, annyira, mint ahogy az olyan lelkületű ember, mint amilyen ő volt, szeretni tudott; és azt hívné, hogy Julia megveti, azt kérdezte magától, minek is maradna tovább Mon-Reposban, miután a jelenléte gyötrelmet és kellemetlen a kastély urnöjére nézve. Ez a gondolat kinoxta, szenvedést okozott neki és végre is azt az elhatározást sugallta benne, hogy ott hagyja Mon-Repost. El akart utazni abban a reményben, hogy elfelejti Juliát, ha nem látja többé.

Mielőtt elhatározása szilárd lett, fölment az első emeletre, azt remélve, hogy nagybátyját a könyvtárban találja, mert egy pillanatra sem akart késmi azzal, hogy tudtára adja elutazásának a szándékát.

— Nagybátyám — mondotta hangosan, — belépve a könyvtárba, ahol biztosra vette, hogy Moreuil találja. Nagybátyám!

— Mit kíván? — felelte Julia hangja, — aki hirtelen fölállt, észre véve Armandot és izgatottan, hogy váratlanul meglepték, érezte, mint dobog a szíve.

Erre a hangra Armand egyszerre megállott és Julia a maga részéről néhány lépést tett, hogy távozzék, de mielőtt kiment volna, egy pillanatra megállott, miközben az ajtó kinyitotta.

— Moreuil ur elment Sacvilleékkal — mondotta — kíván valamit?

— Istenem, semmit, — felelte Armand — egyszerűen be akartam jelenteni nagybátyámnak azt a szándékomat, hogy távozom még ma este Mon-Reposból.

— Ma este! — mondotta a márkíné, kissé elszápadva.

— Igen, ma este! — felelte Armand.

— És mi birta rá arra, hogy ilyen hirtelen hagyjon el bennünket? — kérdezte akadozva Julia.

— Az, hogy ön gyűlöl — mondotta Armand.

— Én? — kiáltott fel Julia olyan hangon, amelyet fagyossá akart tenni, de amelyet élénk felindulás hatott át.

Julia most még nagyobb hévvel szerette, mint valaha; de a féltékenység kínjai olyan égető keserűséggel töltötték el ezt a szerelmet, hogy a fiatal márkíné ösztönben gyűlöletnek hitte szerelmét. Julia büszkesége, szíve végtelen gyöngédsége Armand iránt, minden elenyészett benne. Maga előtt látva ezt az embert, akit annyira szeretett és aki elhagyta, hogy egy másik nőhöz pártoljon, Julia nem fojthatta el annak az érzését, hogy heves vágy ébredszik benne a bosszura.

Armand, aki látta azt a gyűlölkedő hidegséget, amely a márkíné arcvonásaira ült ki, kétségbeesetten kiáltott fel:

— Igen, Julia, ön irtózik tőlem, ön nem tagadhatja ezt, és épp az imént is, amint beléptem, csak egyetlen gondolata volt, hogy meneküljön innen; bizonyítja ezt, hogy a keze most is ott van a kilincsen.

— Nos hát, igen, távozni akarok, mert mindenáron el akarom kerülni, hogy önnel magyarázatokba bocsátkozzam. Hát végre is, mit bizonyít ez?

— Azt, amit bizonyít! És ez azt bizonyítja, hogy én önben ellenszenvet keltek, hogy ön megvet engem.

Julia, akit Charcot felindult hangja akarata ellenére is megzavart, nem tűrtöztethette magát, hogy szemrehányó hangon így ne kiáltson fel:

— Armand, ön okatlan!

— Armand! Azt mondja ön, Armand! — kiáltotta fel a vikont magán kívül. — Armandnak szólni, mint régen, amikor még kis leány volt és annyira szeretett engem!

— Hát hogyan szólítsam? — mondotta Julia, jobban elérzékenyedve, semmint maga is akarta.

— Igen, önnek igaza van — felelte szomorúan Armand — önnek igaza van és én bolond vagyok; de ez azért van, mert amikor a nevemet kimondotta, ezt olyan édesnek éreztem, hogy a szívem megremegett belé és a lelkem belezavarodott. Ó Julia! Ne távozzék, kérve kérem; álljon szóba velem néhány pillanatra, mivel ugy is elutazom ma este, mivel megszabadítom magamtól! Legyen türelmes, Julia, legyen irgalmas, legyen részvételt egy szerencsétlen ember iránt, aki szenved, aki szereti önt, aki meghal ön iránt való szerelmében. Hallgasson meg Julia! Hallgasson meg, ha csak egy pillanatra is.

— Mit akarhat tőlem? — felelte a márkíné izgatott hangon. — Mit tehetek önért? . . .

— Azt akarom, mondja meg, miért gyűlöl?

— Nem gyűlölöm önt, Armand — mondotta halk hangon akadozva Moreuilné.

— Igen Julia, az én látásom visszariasztja önt, ne tagadja.

— Nem, Armand, ön csalódik.

— De hát akkor mit jelent az ön viselkedése irányomban? Mit jelent a házassága?

— Charcot ur! — kiáltott fel büszkén a fiatal asszony egészen sápadtan és reszketve.

— Igen, Julia, számon kérem öntől viselkedését irányomban, házasságát nagybátyámmal. Nem esküdött-e nekem, hogy épp ugy szeret, mint ahogyan én önt?

— Ó Armand! — kiáltott fel Julia, aki nem tudott már uralkodni felindulásán. — Lehetséges-e, hogy önnek van bátorsága így beszélni velem! Nos hát igen, Armand, nem tagadom, szerelmem ön iránt végtelen, határtalan volt; de nem hagyott-e el engem, hogy Lowenstern hercegnőhöz kapcsolja magát! Nem vitt-e párbajt? Nem tartózkodott-e a hercegnő az ön ágya mellett, hogy ápolja a sebt? És nincs-e most is erősebben leláncolva hozzá, mint valaha?

— Julia, Julia! — kiáltott fel Armand. — Julia, önt félrevezették! Esküszöm a becsületemre, hogy önt megcsalták! . . . Igen, elhagytam önt, hogy Bécsbe menjek; igen, először is, mert az ön viselkedése a spanyol iránt akkor este felzaklatta a féltékenységetem, aztán mert csakugyan majdnem le voltam kötve Lowenstern hercegnőhöz és végképp szakítani akartam vele illeendő, mielőtt egészen az ön lábai elé borultam volna: Julia, az öné vagyok örökre.

(Folytatása következik.)

FOGAK

egyesek, ugyszintés teljes fogorok számpadlás nélkül, rágószóhasználatú 10 évi jóállás mellett. Tanítók, hivatalnokok és hadseregnek 40 százelektől olcsóbban.

Fogműtétek, gyökérhúzás fájdalom nélkül. cs. és kir. szab. műfogterem. KOO S M - Bpest, Kerepesi-ut 34. a Rókus-kórházzal szemben.

Legszébb Legjobb Legolcsóbb PAP lan PAP lan PAP lan

1 összehajtható vasgőz 3 db	frt	1 sodrony acél ágybetét	5.-
1 kivethető matraccal	10.00	1 tengerrift matracc	4.50
1 rouge paplan	1.80	1 afrique	5.-
	2.80	1 löször	12.-
1 cachmir paplan	3.40	1 abakák kőper függőny	3.-
1 satin	3.80	1 " tunis	1.50
1 szinaz cachmir	4.80	2 " gyapjú	4.50
1 selyem szinaz paplan	8.50	2 " asztalterítő bordr	5.50
1 folyosó selyem atl. papl.	13.50	2 " " gyapjú	12.-
1 jó vászon paplan lepedő	2.-	1 nagy szobaszőnyeg	2.50
1 " " ágyl	1.80	1 " " " " " " " " " "	5.80
1 " " ágyltakaró pokróc	2.50	1 ágytöke I.	0.85
1 gyapjú	5.50	1 tapeszty ágytöke	1.50
1 jó löpökroc	4.80	1 matr. jó futószőnyeg	40.-
1 téli pokróc	4.80	1 " " " " " " " " " "	7.50
1 szép fali szőnyeg	7.50		

GICHNER JÁNOS paplan, matracc, és kárpitosokra gyáros, szőnyeg, függöny, vasbutor stb. nagy raktára

Budapest, VII., Erzsébet-körút 20. szám. Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Vitéki megnevezések pontosan eszközöltenek, nem többé árak kieserültenek, vagy a pénz visszaadatik.

GUMMI övszerek

legmegbízhatóbb francia gyártmányok. GUMMI hólyag legf. minőség, 12 drb. kisebb 1 frt 1 frt 50 c és 2 frt. GUMMI hólyag legf. minőség, 12 drb. nagyobb 1 frt 20 c, 2 frt 2 frt 50 c, 3 frt és 5 frt (Nevérij), kiváló fémek legtekonyabb és legújabb 12 drb 3 frt. GUMMI hólyag (Cepot american (rövíd) 12 drb. legújonaabb 2.50. Hálhólyag 12 drb. legújonaabb 2.-, 3.- és 5 frt. Mintagyűtemény 25 drb a legjobb minős. összelátva 4 frt. Szuspensor (heretartó) drbja 25, 50 kr. és 1 frt. Sérülőkép, legjobb rugóval drbja 2, 3 és 5 frt. Bismarck (havi bal elleni) drbja 2.50 és 3.50. Irrigátor teljesen felszerelve darabja 1.30 és 2 frt. Képes árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve. Szétküldés titoktartás mellett bérmentve.

TRQPP MÖR, Bpest, VII/9. Kerepesi-ut 84. Huszár-utca sarkán. Központi pályaurvvar közelében.

Magyar királyi államasvasutak. 1904. aug. 22. sz. 1111.

Hírdetmény. (A Fiumén át érvényes kombinált vasuti és hajózási személyidőszabás új kiadás.) A magyar királyi államasvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a Fiumén át érvényes kombinált vasuti és hajózási személyidőszabás folyó évi október hó 1-re halasztott. Budapest, augusztus havában. A magyar királyi államasvasutak igazgatósága és a részes vasutak nevében is. (Utánjárnak nem dijaztatik.)

Egy csinosan butorozott szoba, doktorjelölt mellé külön bejárattal, fürdőszoba használatra, augusztus 15-ére kiadó. Bővebbet Rökk Szilárd-utca 22. földsz. 5.

Minden sorsjegynek nyernie kell.

Huzás	Magy. vör. † sorsjegy.	Huzás	Bazillika-sorsjegy.
	Kapható 24 havi részletfizetésre.		Kapható 23 havi részletfizetésre.
	HAVIFIZETÉS:		HAVIFIZETÉS:
már	1 darabra 1 korona 50 allér	már	1 darabra 1 korona 20 allér
szep.	2 " 3 " 20 "	szep.	2 " 2 " 40 "
1-én.	3 " 4 " 60 "	1-én.	3 " 5 " 90 "
	Főnyeremény 30.000 kor.		Főnyeremény 30.000 kor.

Már az első részlet és 35 allér postadíj beklüldése ellenében kiadom a sorszokot és számkokat tartalmazó részletlétve azonnali játékgogal.

Flaussig Sándor bankháza Bpest., VII. Erzsébet-körút 2.

SZÍNHÁZAK.

Hétfő, 1904. augusztus hó 22-én.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

A gyorskocsitól a gyorsvonatig.
Kezdeté 7 1/2 órákor.

VÁROSL. NYÁRI SZÍNHÁZ.

Nyárai Antal és Perenczi Károly fellépésével
A hét Schützinger.
Látványos énekbeszéd 5 felv. Kezdeté 7 1/2 órákor

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.

Az aszfaltbetyár.
Eredeti fővárosi életkép 3 felv. Személyek:
Smok Samu Németh J.
Melani, a feleség B. Kovács
Riesl Villi B. Kovács
Bella Nagy Dező
Riesl Makay Kósi
A novelláir Gyöngyösi
Bimbó Aladár Kardos
Thury E.

SZT.-LUKÁCSFÜRDŐ, BUDÁN

SZIMFONIA HANGVERSENY
Kezdeté d. u. 5 órákor. Vége este 10 órákor.

FŐVÁROSI ORFEUM

IV., Nagymező-utca 17.
Ma és mindennap:
Nagy különlegességi előadás.
Kezdeté negyed 9 órákor.

A helyiség 16° E. hőmérőskálával van szellőztetve. A tájkörben reggeli 5 óráig **VÖRÖS ELEK** cigányzene-kara hangversenyez.

ÓS - BUDAVÁRA VILLANYVÁROS!

Nyitva d. u. 6 óráig reggeli 4 óráig.
Ma, hétfőn, augusztus 22-én:
Anagy jégünnepély megismétlése
A nagy varieté-színpadon tíz szám, mindögyik nagy látványosság.

Morcsasánai, Johnson és Dean, Stuart stb.
A jégpálya alatt kristály kiállítás. Hészánkészkész.
MOULIN ROUGE:
Mote Carlo: remek új tárgyak.

FOLIES COMIQUE:

Hatschek ur kutyája és A két lakás.
A honvédeknek hangversenye.
Belépődíj 60 fillér. Kedvezményes jegyek a városi tőzsdékben.

CIRCUS BEKETOW

Hétfőn este 1/28 órákor
Újonnan megváltoztatott nagyszerű műsor,
„LE CERULE DE LA MORT” motorokörkormányoset
hákhöz és levegőben, végben vízsz. a **WATSON**-csoport,
1 hőlgy, 8 fűz. La Espagnole, kettős lovaglás 2 nyereg-
telen lovra, előadják Beketow Wardia kisasszony és
Fontana Caesar ur. Ezekon kívül a legjobb szentelési számok.

Riszkálthatatlan kék munkásöltönyök.
Szedő, boncköpenyek és iroda-kabátok kaphatók
Gutmann J. és Társai, VII., Kerepesi-ut 16.
Minták kizárólag ingyen és bérmentesen.

Magyarnak Pécs, Németnek Bécs. No külföldi pénz-
ket külföldre.

Legalkalmasabb ur ajándék (1/2-a természetes nagyságnak) szivarka-
szelencze, gyufatartó, szobkés, szivarvágó és író. Valódi ezüstből
művészes kivitelben 32 korona. Kisebb Szászálthában és pedig
szelencze, gyufatartó és szípka 40 K. Remek kivitelű szivarka-
szelencze, valódi ezüstből.
SCHÖNWALD IMRE
magyar érmester és ékszergyáros, PÉCSETT 12.
Nagy képes árjegyzék ingyen.

FOGAK

szájpadlás nélkül, 3 koronától. — Az általunk készített és
Párisban első díjat nyert fogorvosok a csomaj meszkohatók és
és ráadásra külön használatú. Régi fogorvosok átállítottak.
Vidéké 12 óra alatt kiélegetjük. 10 évi jótállással.
Fogorvosi intézet:
BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 50. I. em.
Fogorvos: **LÖFFLER EMIL.** Technikai főnök: **GROSSMANN S.**
Tartós plomák 3 koronától, foghúzás érzéstelenítő 3 koronáért.
Fogad: reggeli 8-ól este 8-ig. Vasár. és ünnepeken is. — MÉR-
sekeltek árak. — Részletfizetésre is.

A Kalap-király

Elismert specialista 3-, 4-, 5.-koronás fűrés és női
elsőrangú kalap-különbözőségekből. **BUDAPEST, VI.,**
Eskü-ut 6, Klotild-palota.

Részletre és készpénzfizetésre
BUTOR asztalos, kárpitos, vas-
és rézbutor-műhelyében
Glück József Vilker.,
Wosselé nyi-utca a 41.
(A Ke rész-utca sarkán.)
Saját készítmények.

* Párisi különlegességek.

Párisban létező csomajval bőségesen a
legjobb eredeti párisi modellek és így
abban a helyzetben vagyok, hogy a legúj-
sabb kényeket is kiélegethem. Minden
nalam vásárolt cipőért 1 évi írás-
beli jótállást vállalom, hogy a
felsőbb repedése ki van zárva,
ha **GUZI**-kenőccsel
bekeni, idő előtti el-
szakadása esetén
ingyen megcsinálom.
Minden vidéki rendelést vagy teljesen portamenten-
sen vagy kívánván 1 pár elegáns cipő számít mellékelek
ingyen. Nem megfelelő kiteresések vagy a pénzt vissza-
adom.

Hogy mindenki meggyőződjék világírű **GUZI**-kenőccsem
jószágáról, mindenki ki címet veszem közli, 1 tegyél **GUZI**-
kenőccet és több száz eredeti fényképfelvitellel ellátott
árjegyzékem kizárólag ingyen és bérmenten. Legpon-
sabb mórték, ha harisznycipő egy papírra álva a
lábtal kényeztetést lerajzoljuk.
Párisi divat elegáns sevrő,
fűrés v. gombos, selyem-
bélésel, női 4.20
Kivágott kettős talp
lak v. finom bőrcipő..... 2-
Gyermekcipő, magas, 3 évig 1-
Zseppbőr, magas, gyermek,
fűrés, szegtel, 7 évig
1.80, 8-10 évig 2-
Fűrés, női 3.80

AGULÁR IGNÁC

Budapest, VII., Kerepesi-ut 30/a sz.
a Rókus-kórház templomával szemben.

Jótállás mellett olcsón BUTOROK

divatos hálszabák 90 forint és feljebb
teljes matt faragott ebédők 75
divatos szalon-garnitúrák 50
szekrények, ágyak, diványok, székek, asztalok, íróasztalok
és minden fajta egyes butor-darabok igen olcsón.
Modern berendezések igen nagy választékban.

NAGY IMRE

lakberendezési vállalkozó.
BUTORRAKTÁRA:
Váci-körút 9. sz., I. emelet,
Szerecsen-utca sarkán.

A legjobb új és egyszer használt ZSÁK

vizhatlan ponyva legolcsóbban kapható
FISCHER J. ponyva- és zsák-
árúházaiban =
BUDAPEST, V., Náder-utca 31-33.
Vessék állandóan, minden mennyiségben, használt zsákok és
besorolások ujakra használt terményzsákokat.
Ponyvakészítő intézet. Legszolidabb készítés.
ALAPITVA 1882.

A 1904. számú „Cirkulációs berendezés elektrolitikus
fűrés” száma” című, 1900 június 7-ől, a 20925. számú
„Gömzölde reverzáló szerkezetet ide-odafűrés gép-
részek száma” című, 1900 június 7-ől és a 19784. számú
„Hajtószerveket elektromos fűrés forgó káthadjai
számára” című, 1900 június 7-ől kelt magyar szabadalomokra
vezők vagy engedélyesek kerestemnek
Szíves ajánlatokat „W. H. 5102” jelleg al. Mosse
Rudolf, Bécs, I. Seilerstráte 2. továbbít.

TITKOS

betegségek ellen legjobb
szer a

„TRIAS“

2-3 napi befecskendéssel a
folyás utáni és fájdalom
nőknél felelősség mellett
megszünteti. A legújabb
slegelnyugaltató folyásban
szervezők is biztos gyó-
gyulást remélhetnek. Fér-
fiaknak 7.272. nő-
nek 3 kor. 54 fill. körül.
Fecskendők külön 1 korona.
Raktár: **Török József**
gyógyszerára, Budapest,
Király-utca 12. és a leg-
jobb vidéki gyógyszerár-
tis kapható. — Titoktartás
molett küldi Pappgyógy-
szerész Tiszaszentimre,
Fő-utca 5. szám.

Béira tások
Remington-írógép isko-
láinkban folyószatban
vannak. Kiképzett né-
vendékeinket ajánlá-
sunkra hivatalok, inté-
zetek, cégek stb. fizetéssel
alkalmazzák. Írógépeink
és Társas Remington-író-
gép-telepe. Andrássy u. 12.

Gyári irodában
keresték könyvelő, levelező,
komptalista. Feltehető olvas-
tók az Országos Pályázat Közö-
nyben. Száma 40 fillér. Kapható
csak a kiadóhivatalban: Buda-
pest, József-körút 9. 10291

Pénzüntézetnél
Könyvelő, segédkönyvelő, leve-
lező, komptalista és gyakorlati
Allás betöltendő. Feltehető olvas-
tók az Országos Pályázat Közö-
nyben. — Száma 40 fillér,
Kapható csak a kiadóhivatalban:
Budapest, József-körút 9. 10291

Álláskeresők
ingyen kapják az Országos Pályá-
zati Közönyt, mely az ország-
ban betöltendő valamennyi szakma-
beli állás teljes címeivel közli.
Mégjelniük mindenképp a nap-
kiadóhivatalban: Budapest, József-
körút 9. 10291

Gépíró
ki a magyar és német gépírás-
t és helyesírást bírja, azonnal fel-
vételti Schweitzer Testvéreknel,
Miskolcon, ahová az ajánlatok a
fizetési igényével külfönte kül-
denek. Úgyanott fizeti váró-
gépíróknök is felvételt. 10310

Polgári,
kereskedelmi, tanítóképzésre fel-
vezeteket gimnáziumi érettsé-
gére, államszámvetésnél, bármilyen
magánvisszafutára felelősséggel
rövidesen előkészít: „Kerekes”,
Dohány u. 82. l. 14. (Videknek
először kaphat. Válaszolatot
kérlek). 25893

Cimbalmozni
tant köztudható képzés kapható.
Ugyanott cimbalmozni 20 kr.ival
bármely darab kapható. Berná-
d-utca 28. Altman Józsefné. 80272

Polgári iskolai
magánvisszafutára, javíté-
vizsgákra, érettségire előké-
szít lelkismeretesen felelősséggel
„Magántanítói tan-
folyama” Deménilsky utca 22.
10243

Hasmenést
kis gyermekeknek és felnőtteknek
megszünteti a Sztraka-féle
„Szárazos Oldás”. Kapható
gyógyszárban 40 fillérről.

Hordók
használt 9 db. 6 hektós egé-
sítő koronás olcsó eladók, bőve-
bet Monoron, Gözmalom-u. 1154
Pest-m. 4059

Ingyen kérje!
„A megelegetés család élet-
című érdekes füzetek. Feltétlenül
olvassák! Budapest főpostai
126. 10284

Sok millió cigarettá
helyes párosított francia egy-
pártos legfinomabb védjeggyel,
a felosztott kiváló Merényi cig-
garettá-hely gyárából, amíg
a készlet tart, csaknem fél-
áron eladhatunk. Eredeti mint-
táknál küld bérmentve és in-
gyen Löw Náhán, Budapest,
Szerecsen-utca 6/b. szivarka-
papír-hüvely és papírzipka-
gyára, ugyanott látható cig-
garettá-hüvelyből készült műma-
lomb.

GUMMI és halhólyag-
övszerek.
Legfinomabb francia
gyártmányok.
Árak 12 darabonként: Kor-
jók
GUMMI jobb 1.80
GUMMI legfin. 3.50
GUMMI 1-rendű 5.-
Nemverip legfinom. para-
gummi, igen tartós, leg-
jobb a világon. 12 db. 10 K.
Capotes amerikai rüv,
K. 5.-, 7.-, 9.-,
12 db legkedveltebb minta
K. 3.50
Halhólyag, legfinomabb 12
db K. 3.50
Használt, utasítás ingyen.
Minden rendelés után 10%
árengedmény.
RIVÁL Bpest, VII/b.
Garay-u. 12.

Barokkstilű
írászat, könyvtárszék, orvosi
műszekönyv, operációs szék eladó.
Spigel Lipót-körút 5. 4960

A takarmányhiány.
Az ország állattenyésztését elpas-
tussal tenyegző az orrási takar-
mányhiány. A gazda, ha már
akar is vásárolni takarmányt, nem
ismeri a forrásokat. E hiány pó-
tlására alkalmat most egy inté-
mény, amelynek célja, hogy a
gazdák részére olcsó és jó takar-
mányt juttalék és díjmentesen
szerezzen. Az intézet címe: Ország-
os takarmányozási iroda: Buda-
pest, VII., Nyár-u. 5.

Zálogcédulákat
régí aranyat, ezüstöt, ékszeret-
ket legmagasabb áron megve-
szek. Szigorú szabású ékszer-
kereskedő, Király-utca 91. 10286

BUTOR

feltűnő olcsó és jó kivitelben
részletre
és készpénzért nagy választékban
GONDA S.
butorraktárban, István-tér 7.

FÉRFI ÉS NŐI

nemi betegségek,
főleggyógyász (impotencia) alapos gyógykezelésre leg-
jobb ajánlatok
D. KAJDACS
v. os. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.
Rendel: 9-4-ig, este 7-8-ig.
Budapest, IV., Gyígyó-n. 5. (Klotild-pal. I. em.)
Levél útján is biztos gyógyshik.

!! Helyiségváltoztatás !!

Mintán jelenlegi helyiségem a vevők
nagy látogatása folytán számkuk
bizonyult, emellett a cipőár-
üzletemet augusztus 15-től
Múzeum-körút 27 alá he-
lyeztem át. Addig
száma, női, férfiak, ruhák-
rambél és árúkat
igen olcsón aján-
lom, mert ezek az árak a végeladást áraknál is
kevesebbek.
Férfi-cipő: Borjubőr, víx, sima vagy betétes 3.-
Elegáns borjú vagy víx, fűrés 3.20
Fűrés, gombos, szeg, csipke 4.-
Boxbőr, cugos vagy fűrés 4.- 4.-
Fárga, bagarabőr, fűrés vagy cugos 4.-
Pincér-cipő, szeges, cuggal 1.50
Tiszújör, lakik vagy sevrő 4.-
Borjubőr, katonabakacs 3.50, boxbőr 4.50
Női-cipők: Zseppbőr, cugos vagy fűrés 3.-
Box, sevrő vagy lakik, fűrés 3.50
Box, lakik, sevrő, gombos 3.50
Sztrika vagy drap szarvasbőr, fűrés 3.20
Lakik, sztrika, spangilicse 1.80
Sevrő vagy lakik, regatta 2.00
Lakik vagy bér, kivágott cipő 1.60
Sztrika, női, fűrés vagy cugos 3.20
Gyermek-, sport- és komolópák nagy választékban. **Heg nem**
fetéle árú kiteresetek vagy pénzt visszadom. —
Kérje nagy fényképek árjegyzékemet ingyen és
bérmenten.
Agulár Dávid BUDAPEST, VII.,
Erzsébet-körút 6/a.